

**Statsligt
forskningsbudget 2005
("Forskningens Finanslov")**

April 2005

Indhold

1. Forskning og udvikling.....	3
2. Højteknologifonden og Finansieringsfonden vedrørende grundforskning.....	3
3. Ministerfordelte bevillinger til forskning og udvikling fordelt på ministerområder	6
4. Ministerfordelte forskningsbevillinger fordelt efter sektor	10
5. Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter forskningsformål	12
6. Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på program- og basisbevillinger.....	15
7. Beskrivelse af ministeriernes forsknings- og udviklingsaktiviteter	16
§ 6. Udenrigsministeriet.....	16
§ 7. Finansministeriet	18
§ 8. Økonomi- og Erhvervsministeriet.....	20
§ 12. Forsvarsministeriet	22
§ 15. Socialministeriet.....	23
§ 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet	27
§ 17. Beskæftigelsesministeriet	30
§ 18. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.....	33
§ 19. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	35
§ 20. Undervisningsministeriet	37
§ 21. Kulturministeriet	40
§ 23. Miljøministeriet.....	45
§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	48
§ 27. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender	50
§ 28. Trafikministeriet	51
8. Sektorforskningsinstitutioner	54
9. Andre større tilskudspuljer og andet	57
10. Datamateriale	60
11. Metodiske overvejelser i relation til opgørelsen af det foreløbige og endelige statslige forskningsbudget	60
Bilag 1. Definition af forskning og udvikling.....	62
Bilag 2. Forskningsformål.....	64

1. Forskning og udvikling¹

Med Finansloven for 2004 blev der opnået stabilitet om de økonomiske rammer for forskningen. Med Finansloven for 2005 foretages der et mærkbart løft af de samlede forskningsbevillinger, som således nu har passeret 10 mia. kr. årligt, *jf. tabel 1.1.*

Tabel 1.1. Samlet udvikling i forskningsbevillingerne, mio. kr. i 2005-priser

	2005	2006	2007	2008
Forskning på finansloven for 2004 (2005-priser)	9.678	9.729	9.716	9.716 ¹⁾
Forhøjelse på finansloven for 2005	361	315	319	303
Finansloven for 2005¹⁾	10.039	10.044	10.035	10.019

1) Da 2008 i sagens natur ikke fremgik på finansloven for 2004 er et uændret niveau fra 2007 lagt til grund for vurderingen af tilførselen af nye midler i 2008.

Anm.: I opgørelsen indgår Højteknologifonden kun med det afkast, der allerede er finansieret. Det er således planen, at fondens grundkapital, hvoraf afkastet uddeles til forskning, skal tilføres 2 mia. kr. årligt frem mod 2012, hvilket medfører en stigende udbetalingsprofil.

Forhøjelsen på Finansloven for 2005 skyldes for halvdelen vedkommende de tilførte midler til Højteknologifonden og Finansieringsfonden vedrørende grundforskning, *jf. afsnit 2.1.* Den anden halvdel stammer fra intraministerielle omprioriteringer, *jf. afsnit 7.*

Da opgørelserne i denne publikation forholder sig stringent til det, der står på finansloven for 2005, vil det niveauløft i forskningsbevillingerne som følger af det nye regeringsgrundlag 'Nye Mål' derfor ikke fremgå.

2. Højteknologifonden og Finansieringsfonden vedrørende grundforskning

I 2005 foretages det første indskud på 3 mia. kr. i den nye Højteknologifond. I de kommende år vil fonden blive yderligere opbygget gennem indskud på de årlige finanslove. Det tilstræbes således, at fonden i 2012 har en grundkapital på mindst 16 mia. kr.

For at sikre balancen mellem grundforskningen og den anvendte forskning tilføres der desuden 1 mia. kr. til grundforskningen i 2005 via en på finansloven nyoprettet finansieringsfond for grundforskning efter samme model som Højteknologifonden.

Der indskydes således i alt 4 mia. kr. i de to forskningsfonde i 2005, *jf. tabel 2.1.*

¹ Følgende opgørelse vedrører alene de statslige *forsknings-* og *udviklings-*bevillinger og inkluderer således ikke *innovations-*bevillinger derudover. For en definition af forskning og udvikling henvises til bilag 1.

Tabel 2.1. Indskud i og uddelinger fra forskningsfondene på FL05 i 2005-priser

	Indskud	Nye uddelinger
Højteknologifonden	3 mia. kr.	200 mio. kr.
Finansieringsfonden vedr. grundforskning	1 mia. kr.	40 mio. kr.
I alt	4 mia. kr.	240 mio. kr.

Højteknologifonden råder i 2005 over 200 mio. kr. til uddelinger. Heraf vedrører 100 mio. kr. afkastet af den indskudte kapital, mens 100 mio. kr. kommer fra en ekstraordinær bevilling på finansloven for 2005.

Finansieringsfonden vedrørende grundforskning får 40 mio. kr. i nye midler til uddeling i 2005. Sammen med de nuværende uddelingsmuligheder i Danmarks Grundforskningsfond på ca. 230 mio. kr. om året tilføres grundforskningen i alt ca. 270 mio. kr. i 2005.

Højteknologifondens kapitalopbygning i de kommende år med i størrelsesordenen 2 mia. kr. årligt vil sikre en fortsat vækst i de samlede forskningsbevillinger i forhold til budgetteringen på finansloven for 2005. Den positive virkning på de fremtidige forskningsbevillinger indgår dog ikke på finansloven for 2005, da de fremtidige afkast af fonden ikke er kendt på nuværende tidspunkt. De fremtidige indskud i Højteknologifonden aftales således først konkret på de årlige finanslove.

2.1 Udmøntning af forskningsreserven

I *Aftale om udmøntning af forskningsreserven og initiativer på medicinområdet* mellem alle Folketingets partier er der udmøntet i alt knap 3 mia. kr. i perioden 2005-2008. Udmøntningen fordeler sig med knap 0,7 mia. kr. til universiteterne, godt 1,2 mia. kr. til strategisk forskning og ca. 1 mia. kr. til innovation, jf. tabel 2.2.

Tabel 2.2. Udmøntning af forskningsreserverne, mio. kr. i 2005-priser

	2005	2006	2007	2008	I alt
Universiteterne					
Basisbevillinger til forskeruddannelse	41	61	112	173	387
Forskeruddannelse via Koordinationsudvalget	19	54,6	95,6	125,8	295
I alt	60	115,6	207,6	298,8	682
Det Strategiske Forskningsråd					
Miljø og energi	6,9	97,9	92,1	79,9	276,8
Sammenhængen mellem fødevarer, sundhed og livsstil	6,9	97,9	92	80	276,8
Tværgående brug af NABIIT-teknologier	6,9	97,8	92,1	79,9	276,7
Yngre forskere	10	25	25	25	85
Ikke-ioniseret stråling	15	-	-	-	15
Forskeruddannelse knyttet til eksisterende programmer	40	-	-	-	40
I alt	85,7	318,6	301,2	264,8	970,3
Øvrig strategisk forskning mv.					
DDA-Sundhed - sundhedsvidenskabelige data	3	3	3	3	12
BRIC - Biotech Research & Innovation	-	25	25	25	75
Basisforskning i fødevarerikkerhed	-	16	16	16	48
Økologisk Forskningsprogram (FØJO II)	28	28	28	28	112
Forskningsformidling	4	3	3	4	14
I alt	35	75	75	76	261
Innovation					
Innovationskonsortier	27,5	100,5	125,5	128	381,5
Medfinansiering af innovationsmiljøer	39	115	115	115	384
Viden flytter ud - regional handlingsplan	16,9	40,5	40,5	38	135,9
Videreførelse af Samspilshandlingsplanen	-	-	-	37	37
ErhvervsPhD	6	20,6	20,6	20,6	67,8
I alt	89,4	276,6	301,6	338,6	1.006,20
Administration					
I alt	0,6	9,6	10	9,2	29,4
I alt	270,7	795,4	895,4	987,4	2.948,9

I alt afsætter partierne bag aftalen om udmøntning af forskningsreserven 1,0 mia. kr. på forskeruddannelsesområdet. Heraf er 682 mio. kr. afsat til forskeruddannelsesinitiativer via koordinationsudvalget og universiteterne. Herudover forudsættes det, at 168 mio. kr. af midlerne afsat til ny strategisk forskning anvendes til forskeruddannelse inden for programmernes temaer, og at der afsættes 40 mio. kr. til forskeruddannelse inden for eksisterende programmer. Desuden afsættes i alt 68 mio. kr. til videreførelse af ErhvervsPhD-ordningen.

I aftalen er der således givet høj prioritet til uddannelsen af nye forskere. Frem mod 2008 øges optaget på forskeruddannelsen således med 50 pct. fra det nuværende niveau på ca. 1.000 ph.d.-studerende om året til 1.500.

I det følgende belyses de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger ud fra forskellige aspekter. Først ses på bevillingerne til forskning og udvikling fordelt på ministerområder, derefter på hovedsektorer efterfulgt af forskningsformål, program- og basisbevillinger samt en beskrivelse af ministeriernes forsknings- og udviklingsaktiviteter. Der afsluttes med en beskrivelse af bevillingerne til forskning og udvikling fordelt på sektorforskningsinstitutioner, andre forskningsinstitutioner, større tilskudspuljer og andre tilskudspuljer.

3. Ministerfordelte bevillinger til forskning og udvikling fordelt på ministerområder

Med ca. 7³/₄ mia. kr. årligt afsat til forskning på finansloven for 2005 er Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling det ministerium, der har flest aktiviteter inden for forskning og udvikling. Fødevareministeriet og Kulturministeriet placerer sig som nummer to og tre med hver ca. ½ mia. kr. årligt, *jf. tabel 3.1.*

Tabel 3.1. Forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) fordelt på ansvarsområder, 2003-2008, mio. kr. i 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Udenrigsministeriet	193,9	177,3	156,8	156,8	156,7	156,7
Finansministeriet	2,7	9,5	17,7	12,1	2,1	2,1
Økonomi- og erhvervsministeriet	164,7	184,1	130,0	128,2	127,4	126,9
Forsvarsministeriet	72	81,4	82,1	82,6	83,1	83,6
Socialministeriet	137,4	161,4	157,5	145,9	114,1	57,1
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	58,4	63,6	90,4	88,7	62,6	61,8
Beskæftigelsesministeriet	165,6	130,1	146,2	131,5	105,7	103,6
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	19,1	6,5	6,9	5,4	3,4	2,4
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling ¹⁾	7.077,4	7.213,1	7.670,7	7.740,6	7.843,5	7.893,6
Undervisningsministeriet	370,4	317,5	216,1	257,4	272,1	264,7
Kulturministeriet	465,2	493,3	474,8	461,1	455,2	477,6
Miljøministeriet	277,6	206,6	193,0	183,9	176,6	170,2
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	670,7	584,0	519,8	503,8	494,9	479,4
Ministeriet for Familie- og forbrugeranliggender	0	0	121,9	92,3	85,4	87,2
Trafikministeriet ²⁾	85,6	119,8	54,7	53,8	52,6	52,4
I alt	9.761	9.748	10.039	10.044	10.035	10.019

1) Ordningen vedr. skattefradrag på 150 pct. for forskning, der indebærer et offentligt provenutab på 25 mio. kr. i 2002 til 2006, er inkluderet under Videnskabsministeriet.

2) Det er ved kongelig resolution d. 18/2-05 bestemt at ændre betegnelsen for Trafikministeriet til Transport- og Energiministeriet. Resolutionen medfører endvidere, at ressortansvaret for sager vedrørende energilovgivningen overføres fra økonomi- og erhvervsministeren til trafikministeren med den bemærkning, at Energitilsynet fortsat sekretariatsbetjenes af Konkurrencestyrelsen. Disse ændringer vil ikke indgå i opgørelserne, idet disse forholder sig stringent til forsknings- og udviklingsbevillingerne som det følger af den vedtagne finanslov for 2005.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

I 2005 er det forventningen, at ca. 76 pct. af de samlede forsknings- og udviklingsbevillinger vil afholdes i regi af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, mens Fødevarer-, Kultur-, Undervisnings- og Miljøministeriet tilsammen vil afholde ca. 14 pct. af de samlede udgifter til forskning og udvikling, jf. tabel 3.2.

Tabel 3.2. Udvalgte ministeriers forsknings- og udviklingsandele af den samlede forsknings- og udviklingsindsats, 2003-2008, pct.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	72,5	74,0	76,4	77,1	78,2	78,8
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	6,9	6,0	5,2	5,0	4,9	4,8
Kulturministeriet	4,8	5,1	4,7	4,6	4,5	4,8
Undervisningsministeriet	3,8	3,3	2,2	2,6	2,7	2,6
Miljøministeriet	2,8	2,1	1,9	1,8	1,8	1,7
Øvrige	9,2	9,6	9,6	8,9	7,9	7,3
I alt	100	100	100	100	100	100

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

De øvrige 14 ministerier vil afholde ca. 10 pct. af de statslige forsknings- og udviklingsudgifter, hvoraf fire ministerier (Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Skatteministeriet og Statsministeriet) slet ikke har eller forventes at få udgifter til forskning og udvikling.

Tabel 3.1 og 3.2 viser overordnet set, at der i perioden 2003 til 2008 er planlagt en kontinuerligt stigende bevillingsprofil under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Stigningen skyldes primært, at regeringen har ønsket at styrke såvel de frie forskningsrådsmidler som den frie forskning, som finder sted på universiteterne, der hører under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Derudover afspejler stigningen, at de udmøntede reserver til strategisk forskning og innovation samt reserver vedrørende UMTS i stort omfang er blevet udmøntet på områder, der falder under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Tabel 3.3. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) fordelt på ministerområder og hovedsektorer, 2005, mio. kr. i 2005-priser.

	Univer- siteter ¹	Sektor- forsk- ning ²	Forsk- nings- råd ³	Interna- tionale aktivite- ter ⁴	Andre større til- skuds- puljer ⁵	Andre forsk- ning- sinstitu- tioner ⁶	Andet ⁷	I alt
Udenrigsministeriet	0	23,2	0	123,5	0	10,1	0	156,8
Finansministeriet	0	0	0	0	10	6,6	1,1	17,7
Økonomi- og erhvervsministeriet	0	35,9	0	0	65,8	12,9	15,4	130,0
Forsvarsministeriet	0	66,1	0	16	0	0	0	82,1
Socialministeriet	0	47,2	0	0	51,9	0	58,4	157,5
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	0	39,3	0	7,6	0	0	43,5	90,4
Beskæftigelsesministeriet	0	59,8	0	0	41,1	1,3	44	146,2
Ministeriet for Flygtninge, Indvan- drere og Integration	0	0	0	0	0	0	6,9	6,9
Ministeriet for Videnskab, Tekno- logi og Udvikling	4.912,3	258	1.241,8	308,4	625,2	13,7	311,3	7.670,7
Undervisningsministeriet	69,7	0	0	0	35,1	5,1	106,2	216,1
Kulturministeriet	97,0	0	0	0	0	377,8	0	474,8
Miljøministeriet	0	161,4	0	0	0	0	31,6	193,0
Ministeriet for Fødevarer, Land- brug og Fiskeri	0	227,5	0	10,9	280,2	0	1,2	519,8
Ministeriet for Familie- og forbru- geranliggende	0	121,9	0	0	0	0	0	121,9
Trafikministeriet	0	8,6	0	0	13,2	13	19,9	54,7
I alt	5.079	1.048,9	1.241,8	466,4	1.122,5	440,5	639,5	10.038,6

- 1) *Universiteter m.v.* omfatter universitetslovsinstitutioner, andre højere læreanstalter og ph.d.-bevillinger.
- 2) *Sektorforskningsinstitutionerne* er primært institutioner, som hører under sektorforskningsloven og omfatter eksempelvis Danmarks Veterinærinstitut, Danmarks Miljøundersøgelser og Arbejds miljøinstituttet. Sektorforskningsinstitutioner er hovedsagelig knyttet til Miljøministeriet og Fødevareministeriet.
- 3) *Forskningsrådene* omfatter bl.a. Det Strategiske Forskningsråd og Det Frie Forskningsråd.
- 4) *Internationale aktiviteter* dækker over bevillinger med relation til udlandet, og der indgår både institutioner og tilskud, herunder Danmarks bidrag til internationale forskningssamarbejder.
- 5) *Andre større tilskudspuljer* omfatter tilskudspuljer, der er større end 25 mio. kr. I opgørelsen er inkluderet Videnskabsministeriets UMTS-reserve og reserve til strategisk forskning og innovation.
- 6) *Andre forskningsinstitutioner* omfatter forskningsudførende institutioner, som hverken hører under sektorforskningsloven eller universitetsloven, og som ikke har undervisningsforpligtelser. Kategorien omfatter blandt andet en række sektorforskningslignende institutioner samt nogle arkiver, biblioteker og museer.
- 7) *Andet* omfatter en række øvrige forskningsbevillinger på finansloven.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Tabel 3.3 viser, at forsknings- og udviklingsbevillinger under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling er koncentreret om universitets- og forskningsrådsområderne samt en række større tilskudspuljer. Bevillingerne til sektorforskning gives bredt blandt ministerierne, de fleste sektorforskningsinstitutioner findes dog under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Miljøministeriet og Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende. Tabellen viser derudover, at bevillingerne til internationale forskningsaktiviteter er koncentreret i Udenrigsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Bevillinger til andre forskningsinstitutioner er koncentreret i Kulturministeriet og vedrører primært biblioteker og museer.

4. Ministerfordelte forskningsbevillinger fordelt efter sektor

Tabel 4.1 viser de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger opdelt på hovedsektorer, som blandt andet omfatter universiteter, sektorforskningsinstitutioner, forskningsrådene og internationale aktiviteter.

Tabel 4.1. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) fordelt på hovedsektorer, 2003-2008, mio. kr. i 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Universiteter m.v. ¹	4.679,6	4.854,2	5.079	5.012,8	5.143,8	5.220,8
Sektorforskningsinstitutioner ²	1.182,8	1.053,4	1.048,9	991,1	960,6	932,4
Forskningsrådene ³	1.104,2	1.256,7	1.241,8	1.196,3	1.178,7	1.125,7
Internationale aktiviteter ⁴	589,5	541,3	466,4	470,3	466,6	466,6
Andre større tilskudspuljer ⁵	1.376,2	1092	1.122,5	1.436,1	1.401,1	1.389,2
Andre forskningsinstitutioner ⁶	435,8	474,8	440,5	415,2	407,7	428,9
Andet ⁷	392,6	475,8	639,5	522,3	476,9	455,7
I alt	9.760,7	9.748,2	10.038,6	10.044,1	10.035,4	10.019,3

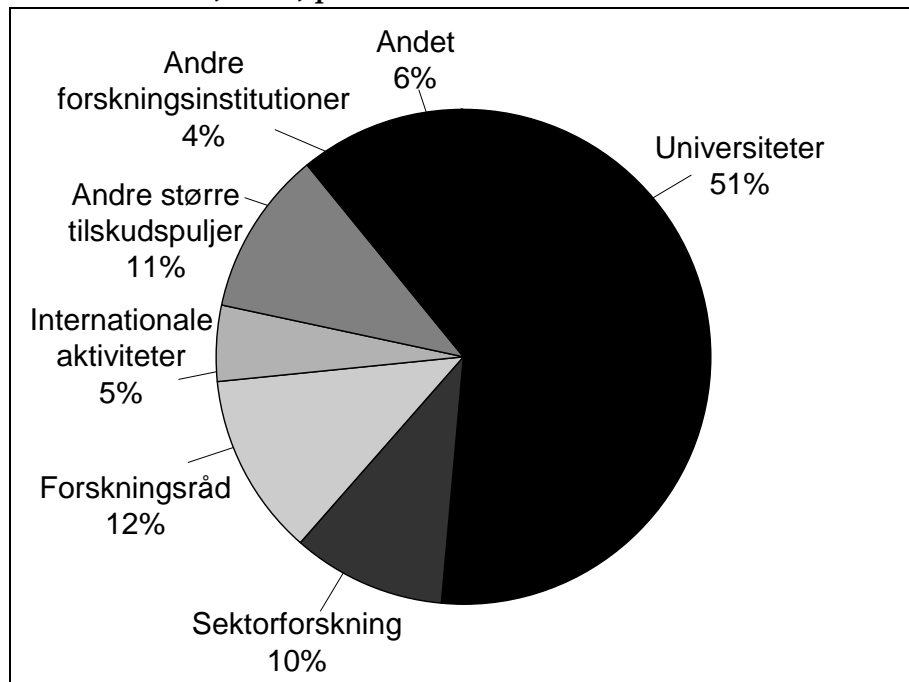
- 1) *Universiteter m.v.* omfatter universitetslovsinstitutioner, andre højere lærestudier og ph.d.-bevillinger.
- 2) *Sektorforskningsinstitutionerne* er primært institutioner, som hører under sektorforskningsloven og omfatter eksempelvis Danmarks Veterinærinstitut, Danmarks Miljøundersøgelser og Arbejds miljøinstituttet. Sektorforskningsinstitutioner er hovedsagelig knyttet til Miljøministeriet og Fødevarerministeriet.
- 3) *Forskningsrådene* omfatter bl.a. Det Strategiske Forskningsråd og Det Frie Forskningsråd.
- 4) *Internationale aktiviteter* dækker over bevillinger med relation til udlandet, og der indgår både institutioner og tilskud, herunder Danmarks bidrag til internationale forskningssamarbejder.
- 5) *Andre større tilskudspuljer* omfatter tilskudspuljer, der er større end 25 mio. kr. I opgørelsen er inkluderet Videnskabsministeriets UMTS-reserve og reserve til strategisk forskning og innovation.
- 6) *Andre forskningsinstitutioner* omfatter forskningsudførende institutioner, som hverken hører under sektorforskningsloven eller universitetsloven, og som ikke har undervisningsforpligtelser. Kategorien omfatter blandt andet en række sektorforskningslignende institutioner samt nogle arkiver, biblioteker og museer.
- 7) *Andet* omfatter en række øvrige forskningsbevillinger på finansloven.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Forsknings- og udviklingsaktiviteterne fordelt på sektorforskningsinstitutioner og andre forskningsinstitutioner er angivet i tabel 8.1 og 8.2 Andre større tilskudspuljer og andet er underopdelt i tabel 9.1 og 9.2.

Af figur 4.1 herunder fremgår en procentvis fremstilling af de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer i 2005.

Figur 4.1. De statslige forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 2005, pct.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Bevillingerne til universiteterne er i forbindelse med aftalen om universitetsloven fra 2003 blevet opprioriteret. Aftalen indebar, at der blev afsat ca. 1 mia. kr. i perioden 2003 til 2005 primært til initiativer inden for forskning, men også til en ny ledelsesstruktur og vejledning. Det betyder, at ca. 51 pct. af de statslige bevillinger til forskning og udvikling i 2005 tilfalder universiteterne.

De faldende bevillinger til sektorforskningsinstitutionerne skal blandt andet ses i lyset af den gennemførte sektorforskningsreform, hvor fem sektorforskningsinstitutioner blev overført til universitetssektoren med tilhørende forskningsaktiviteter for ca. 85 mio. kr. årligt. Sektorforskningsinstitutionerne, som i 2005 anvender ca. 10 pct. af de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger, beskrives nærmere i afsnit 8.

Forskningsrådene får i 2005 tildelt ca. 12 pct. af de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger, hvilket i forhold til 2004 er stort set uændret. Primært på grund af udløbet af en række strategiske satsninger er bevillingsprofilen i de efterfølgende år faldende, *jf. tabel 4.1.*

Bevillingerne til internationale forsknings- og udviklingsaktiviteter udgør ca. 5 pct. af de samlede statslige forsknings- og udviklingsbevillinger. Bevillingerne dækker primært Danmarks bidrag til en række internationale forskningssamarbejder placeret under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling samt Udenrigsministeriets bevillinger til forsknings- og udviklingsaktiviteter under den bilaterale og multilaterale udviklingsbistand.

Andre forskningsinstitutioner omfatter i 2005 ca. 441 mio. kr. svarende til 4 pct. af de samlede statslige forsknings- og udviklingsbevillinger i 2005. Området beskrives nærmere i afsnit 8.

Kategorien andet omfatter bl.a. de afsatte midler til Højteknologifonden samt Grundforskningsfonden.

5. Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter forskningsformål

Af tabel 5.1 fremgår de statslige bevillinger fordelt på 16 forskellige forskningsformål.² Opdelingen følger de såkaldte NORFORSK-kategorier, der er vedtaget i Nordisk Råd. De første 13 kategorier samt kategorierne vedrørende rumforskning og forsvar omfatter typisk anvendt forskning og udviklingsarbejde, mens kategorien almen videnskabelig udvikling udgøres af grundforskning samt en restmængde af forsknings- og udviklingsbevillinger, der ikke kan indplaceres under de øvrige kategorier.

² For en nærmere beskrivelse af de 16 forskellige forskningsformål henvises til bilag 2.

Tabel 5.1. Forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) fordelt efter forskningsformål, mio. kr. i 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri	687,8	573,8	633,9	605,3	598,7	582,3
Industri, håndværk, bygge og anlæg	752,0	651,5	671,1	694,7	715,4	713,8
Produktion og fordeling af energi	144,9	189,0	189,7	238,2	226,2	212,6
Transport og telekommunikation	66,6	102,7	41,5	39,8	38,7	38,6
Boligforhold og fysisk planlægning	65,6	42,2	47,3	44,3	42,7	38,5
Forureningsbek. og naturbeskyttelse	201,1	205,7	191,3	186,4	175,6	169,7
Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse	163,2	164,2	184,1	246,5	208,2	197,8
Sociale forhold	107,4	132,7	132,2	120,5	87,9	34,7
Kultur, massemedier og fritid	115,4	97,1	103,0	92,5	91,4	91,0
Uddannelsesforhold	378,9	298,1	195,9	234,4	245,5	239,6
Arbejdsbetingelser	152,3	116,5	121,1	106,6	80,8	77,7
Økonomisk planl. og off. forvaltning	53,5	53,6	70,7	64,1	53,4	53,1
Udforskning og udnyttelse af jorden	83,9	74,2	62,9	61,0	59,6	58,7
Almen videnskabelig udvikling	6.435,8	6.696,9	7.081,5	6.995,9	7.097,3	7.200,7
Rumforskning	217,7	213,5	230,3	231,3	230,9	226,9
Forsvar	134,6	136,5	82,1	82,6	83,1	83,6
I alt	9.760,7	9.748,2	10.038,6	10.044,1	10.035,4	10.019,3

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Af tabel 5.1 fremgår det, at det især er til forskningsformålet almen videnskabelig udvikling, der anvendes flest midler, *jf. afsnittet herunder*. Udover almen videnskabelig udvikling er det til formål som industri m.v., landbrug m.v., rumforskning, uddannelsesforhold, forureningsbekæmpelse, produktion og fordeling af energi samt sygdomsbekæmpelse, der anvendes relativt flest midler.

I 2005 anvendes, der næsten 7,1 mia. kr. – svarende til 71 pct. af de samlede forskningsbevillinger – på formålet almen videnskabelig udvikling. Almen videnskabelig udvikling vedrører hovedsagelig universiteternes basisforskningsbevillinger og forskningsrådenes bevillinger. Almen videnskabelig udvikling kan underopdeles i naturvidenskab, teknisk videnskab, sundhedsvidenskab, jordbrugs- og veterinærvidenskab, samfundsvidenskab og humanistisk videnskab, *jf. tabel 5.2*.

Tabel 5.2. Forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) vedr. almen videnskabelig udvikling, 2003-2008, mio. kr. i 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Naturvidenskab	1.299,8	1.133,3	1.135,7	1.075,5	1.066,4	1.042,3
Teknisk videnskab	921,0	796,5	857,7	831,5	858,7	839,1
Sundhedsvidenskab	896,8	772,0	796,1	765,7	756,4	735,7
Jordbrugs- og veterinærvidenskab	415,5	386,3	399,5	399,9	394,0	383,3
Samfundsvidenskab	796,4	739,9	758,1	730,4	726,2	708,3
Humanistisk videnskab	949,4	929,4	951,1	917,9	905,5	884,8
Forskning som ikke kan fordeles	1.156,9	1.939,5	2.183,3	2.275	2.390,1	2.607,2
I alt	6.435,8	6.696,9	7.081,5	6.995,9	7.097,3	7.200,7

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

I tabel 5.3 herunder fremgår de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter forskningsformål og hovedsektor.

Tabel 5.3. Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter forskningsformål og hovedsektor, 2005, mio. kr. i 2005-priser.

	Universiteter m.v	Sektorforskningsinstitutioner	Forskningsrådene	Internationale aktiviteter	Andre større tilskudspuljer	Andre forskningsinstitutioner	Andet	I alt
Landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri	0	327,3	0	53,3	219,6	0	33,7	633,9
Industri, håndværk, bygge og anlæg	11,0	45,0	0	1	597,6	0	16,5	671,1
Produktion og fordeling af energi	0	72,0	51,9	0	65,8	0	0	189,7
Transport og telekommunikation	0	9,9	0	0	12,7	0	18,9	41,5
Boligforhold og fysisk planlægning	6,0	19,5	0	0,4	0	0	21,4	47,3
Forureningsbek. og naturbeskyttelse	0	172,8	0	0,4	0,5	0	17,6	191,3
Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse	0	87,3	25,9	24,4	0	0	46,5	184,1
Sociale forhold	0	28,4	0	0	51,9	0	51,9	132,2
Kultur, massemedier og fritid	12,5	0	0	0	0	90,0	0,5	103,0
Uddannelsesforhold	77,7	0	0	0	35,1	5,1	78,0	195,9
Arbejdsbetingelser	0	61,6	0	0	41,1	0	18,4	121,1
Økonomisk planl. og off. forvaltning	0	14,1	0	1,4	10,0	20,8	24,4	70,7
Udforskning og udnyt. af jorden	0	49,9	0	0	0	13,0	0	62,9
Almen videnskabelig udvikling	4.971,8	58,1	1164,0	176,1	88,2	311,6	311,7	7.081,5
Rumforskning	0	36,9	0	193,4	0	0	0	230,3
Forsvar	0	66,1	0	16,0	0	0	0	82,1
I alt	5.079,0	1.048,9	1.241,8	466,4	1.122,5	440,5	639,5	10.028,4

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Tabel 5.3 viser, at bevillingerne til almen videnskabelig udvikling er koncentreret på universiteterne og i forskningsrådene. Kategorien almen videnskabelig udvikling vedrører derudover et større antal forskningsbevillinger, som ikke på forhånd er øremærket til bestemte forskningsformål. For så vidt angår bevillinger til de øvrige forskningsformål er det karakteristisk, at bevil-

lignerne til sektorforskning er fordelt bredt på de fleste forskningsformål. Forskning og udvikling inden for industri, håndværk, bygge og anlæg finansieres primært med større tilskudspuljer til innovation og rådgivning. Bevillingerne til internationale forskningsaktiviteter er udover almen videnskabelig udvikling koncentreret om rumforskning, landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri, sygdomsbekæmpelse samt forsvar.

6. Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på program- og basisbevillinger

Af tabel 6.1 fremgår de statslige bevillinger fordelt på program- og basisbevillinger. *Basismidler* er forskningsbevillinger, som går til løbende gennemførelse af institutionernes grundlæggende forskningsaktiviteter. Dermed udgør basisbevillinger grundstammen i de ressourcer, som universiteter og andre læresteder samt sektorforskningsinstitutioner og andre forskningsinstitutioner har til rådighed. Bevillinger kategoriseres som *programmidler*, hvis de er knyttet til forskningsprogrammer – herunder forskningsprojekter, hvor bevillingen er tidsbegrænset og gives efter ansøgning. Opdelingen er således ikke en sondring mellem grundforskningsmidler og andre forskningsmidler. Der er en vis usikkerhed forbundet med opdelingen i basis- og programmidler, da bevillingernes placering i de to kategorier er skønsmæssigt fordelt af ministerierne. Af hensyn til sammenlignelighed med tidligere opgørelser indgår anlægsbevillinger ikke i opgørelsen.

Tabel 6.1. Drifts- og tilskudsbevillinger fordelt på basis- og programmidler 1995-2005, mio. kr. i 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Basis	5.398	5.498	5.617	5.987	5.937	5.479	5.614	6.414	6.600	6.789	6.985
Program	3.036	3.707	3.634	3.765	3.725	3.952	3.837	3.193	3.104	2.872	3.000
I alt	8.435	9.205	9.251	9.752	9.662	9.431	9.450	9.607	9.704	9.661	9.985

Note: Anlægsbevillinger indgår ikke i tabellen.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Bortset fra et fald i perioden 1999 til 2001 har den summerede udvikling i basis- og programmidlerne siden 1995 været kontinuerligt stigende. Det ses endvidere, at der over årene har været en støt stigende profil til basisbevillinger, mens profilen under programbevillinger steg kontinuerligt ind til 2000, hvorefter profilen faldt frem til 2004. I 2005 ses igen en begyndende stigning.

7. Beskrivelse af ministeriernes forsknings- og udviklingsaktiviteter³

Den følgende gennemgang af ministeriernes forsknings- og udviklingsaktiviteter er struktureret således, at hvert ministerium gennemgås separat. For hvert ministerium opgøres de samlede forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter hovedsektor og aktivitetsområder. Herefter gives der på hovedkontoniveau eksempler på forsknings- og udviklingsaktiviteter inden for hvert aktivitetsområde. For Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling ses ikke på hovedkonti, men på hovedområder.

§ 6. Udenrigsministeriet

Af tabel 7.1 fremgår Udenrigsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.1. Udenrigsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sektorforskning	24,3	25,1	26,6	27,0	37,3	37,6	42,4	51,7	25,9	22,6	23,2	23,2	23,1	23,1
Int. aktiviteter	147,3	145,9	277,7	253,9	240,2	294,3	278,2	256,7	168,0	146,0	123,5	123,5	123,5	123,5
Andre større tilskudspuljer	55,6	57,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre forskningsinst.	0,0	0,0	0,0	0,0	12,7	12,4	18,3	0,0	0	8,7	10,1	10,1	10,1	10,1
I alt	227,3	228,2	304,3	280,9	290,2	344,2	338,8	308,4	193,9	177,3	156,8	156,8	156,7	156,7
Indeks (2005=100)	145,0	145,5	194,1	179,1	185,1	219,5	216,1	196,7	123,7	113,1	100,0	100,0	99,9	99,9

1) For Udenrigsministeriets vedkommende har der været et ekstra databrud mellem opgørelsen for 2002 og 2003, idet man fra og med 2003 har søgt at gøre opgørelsen endnu mere præcis.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.2 fremgår Udenrigsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

³ I den følgende gennemgang af de ministerfordelte forsknings- og udviklingsbevillinger gøres der opmærksom på, at der er databrud ved opgørelsen i 2000 og igen i 2002. Databruddene er fremhævet med stiplede linjer. Det første brud i tidsserien mellem 1999 og 2000 skyldes en detaljeret gennemgang af finanslovens konti mht. placering på ministerier, sektorer og formål. Kombineret med en aktiv søgning efter institutioner og konti, som ikke indgik i det tidligere grundlag for forskningsbudgetterne, betød dette, at der blev foretaget en række omrokeringer og ændringer (jf. Offentligt forskningsbudget 2003, Analyseinstitut for Forskning). Databruddet i 2002 opstod som følge af, at Finansministeriet i forbindelse med overtagelsen af opgaven med at opgøre de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger har valgt at foretage visse ændringer i opgørelsesmetoden, jf. Budgetoversigt 3, december 2003.

Tabel 7.2. Udenrigsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

		2003	2004	2005	2006	2007	2008
6.11	Udenrigstjenesten	25,9	22,6	23,2	23,2	23,1	23,1
6.22	Øvrige internationale organisationer	2,9	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8
6.32	Bilateral bistand	0	8,7	10,1	10,1	10,1	10,1
6.35	Forsknings- og oplysningsvirksomhed	165,1	143,1	120,7	120,7	120,7	120,7
I alt		193,9	177,3	156,8	156,8	156,7	156,7

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Udenrigsministeriet har forsknings- og udviklingsbevillinger på det udenrigs- og udviklingspolitiske område. Som følge af fokusering og effektivisering af udviklingsbistanden vil bevillingerne til udviklingsforskning under hovedkonto 6.35.02 International udviklingsforskning fra 2004 til 2005 blive reduceret med 19,4 mio. kr., *jf. nedenfor*. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør samlet set under Udenrigsministeriets regi i 2005 og frem til 2008 ca. 157 mio. kr. årligt.

Udenrigsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeler sig på tre hovedområder: 6.1 Udenrigstjenesten, 6.2 Internationale organisationer og 6.3 Bistand til udviklingslandene.

6.11.13 Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder

Bevillingen går til centrets forsknings- og analysevirksomhed inden for europæisk politik, internationale juridiske, politiske og økonomiske relationer, forsvar, fred og sikkerhed, ulighed og udvikling, årsager til og bekæmpelse af fattigdom, voldelige konflikter, folkedrab og politiske massedrab, holocaust samt menneskerettigheder i ind- og udland. Der afsættes i 2005 23,2 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør en stigning på 0,6 mio. kr.

6.22.03 Øvrige organisationer

Over denne konto finansieres det danske bidrag til NATO's forskningsprogram. Der afsættes i 2005 2,8 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 0,1 mio. kr.

6.32.09(.20) Støtte til Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre (RCT)

Bevillingen anvendes til støtte af Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofres forskning og metodeudvikling vedrørende behandling af torturofre og bekæmpelse af tortur. Udenrigsministeriets hidtidige støtte til RCT's rehabiliteringsvirksomhed vil blive gradvist udfaset fra og med 2006 samtidig med, at en øget vægtning af den ulandsrelaterede forskning vil blive prioriteret. Der afsættes i 2005 10,1 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør en stigning på 1,4 mio. kr.

6.35.01(.10) Projekter i Danmark

Over kontoen finansieres driftstilskud til forskning, uddannelse og kapacitetsopbygning på den selvejende institution Dansk Bilharziose Laboratorium. Desuden ydes tilskud til de forsknings-, uddannelses- og udviklingsaktiviteter, der hidtil er blevet gennemført af Frøpatologisk Institut for Udviklingslandene og Danidas Skovfrøcenter, men som fra 2004 er fagligt og organisatorisk integreret i den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole. Der afsættes i 2005 25,9 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør en stigning på 0,8 mio. kr.

6.35.01(.11) Forskningsvirksomhed

Bevillingen udmøntes i form af tilskud til forskningsprojekter vedrørende udviklingsspørgsmål udført af enkeltforskere og forskningsinstitutioner i Danmark samt tilskud til at opbygge udviklingslandenes egen forskningskapacitet. Støtten til kapacitetsopbygning ydes til samarbejdsprojekter mellem forskningsmiljøer i udviklingslandene og danske forskningsinstitutioner samt til uddannelse af forskere i udviklingslandene. Tilskud søges i konkurrence og tiltrædes af Forskningsrådet for Udviklingsforskning. Der afsættes i 2005 44,8 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 3,8 mio. kr.

6.35.02(.10) International landbrugsforskning (CGLAR)

Den rådgivende gruppe for international landbrugsforskning (CGIAR) udfører gennem tilknyttede internationale centre forskning med sigte på at øge landbrugsproduktionen i udviklingslandene med vægt på kvindernes rolle og hensynet til miljøet. Forskningen omfatter alle de vigtige ulandsafgrøder såsom ris, hvede, majs, kassava og en række bælg- og rodplanter. Endvidere indgår akvakultur, kvæg og agerskovbrug i forskningen. Der afsættes i 2005 35,0 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 16,1 mio. kr.

6.35.02(.11) Anden international udviklingsforskning

Bidragene under denne konto omfatter en række institutioner, der forsker i sundhedsvidenskabelige og samfunds-faglige emner til gavn for udviklingslandene. Der afsættes i 2005 15,0 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 3,3 mio. kr.

§ 7. Finansministeriet

Af tabel 7.3 fremgår Finansministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.3. Finansministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Andre større tilskudspuljer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	10,0	0,0	0,0
Andre forskningsinst.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	1,3	8,2	6,6	1,0	1,0	1,0
Andet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	1,4	1,3	1,1	1,1	1,1	1,1
I alt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	2,7	9,5	17,7	12,1	2,1	2,1
Indeks (2005=100)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,8	15,3	53,7	100,0	68,4	11,9	11,9

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.4 fremgår Finansministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.4. Finansministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
7.11 Centralstyrelsen	2,7	9,5	17,7	12,1	2,1	2,1
I alt	2,7	9,5	17,7	12,1	2,1	2,1

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Finansministeriets forsknings- og udviklingsaktiviteter vedrører i 2005 og 2006 primært hhv. Projekt Digital Forvaltning, Velfærdskommissionen samt DREAM-gruppens løbende forsknings- og udviklingsaktiviteter, *jf. herunder*. Årsagen til væksten på 8,2 mio. kr. fra 2004 til 2005 skyldes udelukkende bevillingerne til Projekt Digital Forvaltning, *jf. nedenfor*.

I 2006 udløber bevillingerne til Velfærdskommissionen, hvorfor der her kan observeres et fald i forskningsbevillingerne, og i 2007 udløber bevillingerne til Projekt Digital Forvaltning, hvorfor forskningsbevillingerne her falder yderligere.

7.11.01 Departementet

Der afsættes i 2005 1,1 mio. kr. til forsknings- og udviklingsaktiviteter i regi af DREAM, hvis opgave er at udvikle og vedligeholde Danish Rational Economic Agents Model. I forhold til 2004 udgør de 1,1 mio. kr. et fald på 0,2 mio. kr.

7.11.04 Fremme af digital forvaltning

Projekt Digital Forvaltning er et fælles offentligt projekt, der blev aftalt mellem stat, amter og kommuner i 2001. Der afholdes udgifter til projekter og analyser, der har til formål at fremme digital forvaltning i stat, amter og kommuner. Der var i 2004 ikke afsat midler til forskning og udvikling på kontoen. Der afsættes i 2005 10,0 mio. kr. til forskning og udvikling.

7.11.08 DREAM-gruppen

DREAM-gruppens opgaver er at udvikle og vedligeholde Danish Rational Economic Agent Model. DREAM-gruppen blev med virkning fra 2002 flyttet fra Danmarks Statistik til en placering som uafhængig institution i Finansministeriet med finansieringsbidrag fra Finansministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet. De to ministerier har lige adgang til at trække på gruppens ressourcer, men DREAM-gruppen er rent teknisk indbudgetteret under Finansministeriets departement. Der afsættes i 2005 1,0 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket er uændret i forhold til 2004.

7.11.12 Velfærdskommission

Kommissionens opgave er at beskrive og analysere forskellige muligheder for at finansiere velfærden fremover. Kommissionen skal fremlægge konkrete forslag til reformer, der kan øge arbejdsudbuddet og beskæftigelsen. I 2004 og 2005 er der til forsknings- og udviklingsaktiviteter afsat hhv. 7,2 mio. kr. og 5,6 mio. kr.

§ 8. Økonomi- og Erhvervsministeriet

Af tabel 7.5 fremgår Økonomi- og Erhvervsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.5. Økonomi- og Erhvervsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sektorforskning	40,6	38,6	36,7	36,8	36,8	34,4	52,5	43,4	42,4	40,8	35,9	35,5	35,0	34,5
Int. aktiviteter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	62,6	55,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre større tilskudspuljer	288,0	293,1	196,6	216,0	218,6	204,1	115,8	32,9	37,0	61,3	65,8	65,9	65,9	65,9
Andre forskningsinst.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,7	19,8	11,4	10,5	9,8	12,9	12,9	12,7	12,7
Andet	61,4	83,4	71,3	85,5	80,1	69,7	74,8	35,9	12,2	17,1	15,4	13,9	13,8	13,8
I alt	389,9	415,1	304,6	338,3	335,6	328,9	263,0	123,7	164,7	184,1	130,0	128,2	127,4	126,9
Indeks (2005=100)	299,9	319,3	234,3	260,2	258,2	253,0	202,3	95,2	126,7	141,6	100,0	98,6	98,0	97,6

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.6 fremgår Økonomi- og Erhvervsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.6. Økonomi- og Erhvervsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

		2003	2004	2005	2006	2007	2008
8.11	Centralstyrelsen	4,1	3,3	3,5	3,5	3,3	3,3
8.33	Erhvervsfremme m.v.	74,8	72,2	15,4	13,9	13,8	13,8
8.46	Forskning og udv. vedr. byer, boliger og byggeri	42,4	40,8	35,9	35,5	35	34,5
8.51	Statistik	6,4	6,5	9,4	9,4	9,4	9,4
8.62	Forskning og udvikling	37	61,3	65,8	65,9	65,9	65,9
I alt		164,7	184,1	130,0	128,2	127,4	126,9

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Det markante fald i forskningsbevillinger under Økonomi- og Erhvervsministeriets fra 2004 til 2005 skyldes, at ministeriets forskningsbevillinger var ekstraordinær høje i 2003 og 2004 pga. bevillingen til Joint Strike Fighter. Basisbevillingerne har i perioden 2003 til 2005 været ca. 50 mio. kr. Bevillingerne til forskning og udvikling vil i perioden 2005 til 2008 ligge på omkring 130 mio. kr. årligt.

Økonomi- og Erhvervsministeriets bevillinger til forskning og udvikling i 2005 falder hovedsagligt på tre hovedområder: 8.3 Erhvervsfremme og boligforhold, 8.4 Støttet boligbyggeri og byfornyelse og 8.6 Energi.

8.11.01 Departementet

Der afsættes i 2005 1,1 mio. kr. til forsknings- og udviklingsaktiviteter i regi af DREAM, hvis opgave er at udvikle og vedligeholde Danish Rational Economic Agents Model. I forhold til 2004 udgør de 1,1 mio. kr. et fald på 0,2 mio. kr.

8.11.11 Det Økonomiske Råd

Det Økonomiske Råd har til opgave at følge landets økonomiske udvikling og belyse de langsigtede udviklingsperspektiver og samspillet mellem økonomi og natur samt at bidrage til at samordne de forskellige økonomiske interesser. Der afsættes i 2005 2,4 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør en stigning på 0,4 mio. kr.

8.33.01 Erhvervsfremme

Under hovedkontoen afsættes i 2005 15,4 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 56,8 mio. kr. Faldet kan – som nævnt – henføres til, at det danske bidrag til udviklingen af det amerikanske jagerfly Joint Strike Fighter var opført under denne konto i 2003 og 2004.

8.46.01 Statens Byggeforskningsinstitut

Statens Byggeforskningsinstitut forsker i udvikling af byggeriets konkurrenceevne, produktivitet og kvalitet. Der afsættes i 2005 35,9 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 4,9 mio. kr.

8.51.01 Danmarks Statistik

Danmarks Statistik er oprettet ved L 196 1966 (LB 599 2000) som central myndighed for den danske statistik. Loven tilsigter en statistisk belysning, der er uafhængig af særinteresser. Et af hovedformålene er, at forskere kan udføre empirisk samfundsforskning. Der afsættes i 2005 9,4 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør en stigning på 2,9 mio. kr.

8.62.02 Tilskud til energiforskning

Under denne hovedkonto findes Energiforskningsprogrammet, som understøtter forskning i relation til udvikling og demonstration af nye energiformer, bedre og renere energiudnyttelse, energibesparelser og forbedrede energiindvindingsmetoder. Der afsættes i 2005 65,8 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør en stigning på 4,5 mio. kr.

§ 12. Forsvarsministeriet

Af tabel 7.7 fremgår Forsvarsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.7. Forsvarsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sektorforskning	42,1	42,6	44,2	44,6	44,6	41,9	37,9	57,2	56,7	65,9	66,1	66,1	66,1	66,1
Int. aktiviteter	0,0	0,0	0,0	12,8	13,4	15,2	14,8	15,2	15,3	15,5	16,0	16,5	17,0	17,5
Andet	11,5	11,3	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	53,5	53,8	56,2	57,4	57,9	57,2	52,7	72,5	72,0	81,4	82,1	82,6	83,1	83,6
Indeks (2005=100)	65,2	65,5	68,5	69,9	70,5	69,7	64,2	88,3	87,7	99,1	100,0	100,6	101,2	101,8

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.8 fremgår Forsvarsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.8. Forsvarsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

		2003	2004	2005	2006	2007	2008
12.11	Centralstyrelsen	19,0	18,0	19,9	19,9	19,9	19,9
12.21	Forsvarskommandoen og Hjemmeværnet	37,7	47,9	46,2	46,2	46,2	46,2
12.22	Særlige udgifter vedr. NATO	15,3	15,5	16,0	16,5	17,0	17,5
I alt		72,0	81,4	82,1	82,6	83,1	83,6

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

I perioden 2004 til 2008 udgør forsknings- udviklingsbevillingerne i Forsvarsministeriet ca. 80 mio. kr. årligt. Som det fremgår af tabel 7.8 er der også stabilitet under de enkelte aktivitetsområder.

Forsvarsministeriets bevillinger til forskning og udvikling fordeler sig på hovedområderne: 12.1 Fællesudgifter og 12.2 Militært forsvar.

12.11.01 Departementet

Forsvarsministeriet varetager opgaver vedrørende det samlede danske forsvar og civile funktioner i tilknytning hertil, herunder opgaver i forbindelse med internationale aktiviteter og samarbejdsaktiviteter til støtte for bevarelse eller etablering af fred. Der afsættes i 2005 19,9 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør en stigning på 1,9 mio. kr.

12.21.01 Forsvarskommandoen

Forskningsaktiviteterne under forsvarskommandoen sker i regi af Forsvarets Forskningstjeneste, som bistår forsvarrets myndigheder og institutioner m.fl. ved løsning af opgaver af forskningsmæssig karakter. Forsvarets Forskningstjeneste nedlægges som myndighed under Forsvarsakademiet og underlægges Forsvarets Materieltjeneste som selvstændig enhed, *jf. Aftale af 10. juni 2004 om forsvarrets ordning 2005-2009*. Under forsvarskommandoen er der i alt afsat 46,2 mio. kr. til forskning og udvikling i 2005, svarende til et fald på 1,7 mio. kr. i forhold til 2004.

12.22.01 Bidrag til NATO's militære driftsbudgetter m.v.

Under kontoen er budgetteret med udgifter til forsvarrets deltagelse i internationale studier, forskning og udviklingsarbejder i regi af WEAG/WEAO. Der er afsat 16,0 mio. kr. til forskning og udvikling i 2005, hvilket i forhold til 2004 udgør en stigning på 0,5 mio. kr.

§ 15. Socialministeriet

Af tabel 7.9 fremgår Socialministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.9. Socialministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sektorforskning	37,7	45,6	43,3	48,0	48,0	51,4	53,6	50,9	49,8	47,6	47,2	45,0	44,4	43,7
Andre større tilskudspuljer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,6	47,1	51,9	49,1	43,8	0,0
Andet	18,8	11,8	18,5	28,5	35,2	42,6	37,6	48,3	61,0	66,7	58,8	51,8	25,9	13,4
I alt	56,5	57,4	61,8	76,5	83,2	94,0	91,2	99,2	137,4	161,4	157,5	145,9	114,1	57,1
Indeks (2005=100)	35,9	36,4	39,2	48,6	52,8	59,7	57,9	63,0	87,2	102,5	100,0	92,6	72,4	36,3

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.9 fremgår Socialministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.9. Socialministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
15.11 Centralstyrelsen	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0
15.13 Forsknings- og forsøgsvirksomhed m.v.	81,8	86,3	80,9	70,2	67,1	40,4
15.51 Alment boligbyggeri	13,7	8,2	8,1	8,1	8,1	4,0
15.53 Byfornyelse	7,7	7,3	6,4	6,4	6,4	6,4
15.64 Bistand og pleje for handicappede	11,7	12,1	10,2	10,2	6,3	6,3
15.75 Særligt udsatte grupper	21,5	46,5	51,9	51,0	26,2	0,0
I alt	137,4	161,4	157,5	145,9	114,1	57,1

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Der anvendes i 2005 ca. 158 mio. kr. på forskningsaktiviteter på Socialministeriets område. Den faldende udvikling fra 2005 til 2008 skyldes til dels, at midlerne afsat til forskning i perioden 2003 til 2006 er ekstraordinært højt, sammenholdt med perioden 1995 til 2001. En anden årsag til den samlet set faldende profil fra 2006 og frem er udviklingen under aktivitetsområde 15.75 Særligt udsatte grupper, hvor midlerne fremover bruges til undersøgelser og analyser frem for forskning. Faldet i 2008 skyldes bl.a., at der med finanslovsaftalen for 2004 mellem regeringen og Dansk Folkeparti er afsat 25 mio. kr. årligt til udvikling af et strategisk forskningsprogram for velfærdsforskning i perioden 2004 til 2007.

Socialministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeler sig på følgende tre hovedområder: 15.1 Fællesudgifter, 15.5 Støtte til boligbyggeri, byfornyelse og boligområder, 15.6 Bistand og pleje for handicappede og 15.7 Øvrige bistandsordninger.

15.13.01 Socialforskningsinstituttet

Bevillingen til Socialforskningsinstituttet udgør den største enkeltpost til forskning på Socialministeriets område. Instituttets formål er at belyse sociale forhold, herunder arbejdsmæssige, økonomiske og familiemæssige forhold, samt andre nationale og internationale samfundsforhold og udviklingstræk af betydning for befolkningens levevilkår. Der er til forsknings- og udviklings-

aktiviteter i 2005 afsat 40,7 mio. kr., hvilket er 1,0 mio. kr. mindre end i 2004.

15.13.08 Strategisk forskningsprogram for velfærdsforskning

I forlængelse af finanslovsaftalen for 2004 mellem regeringen og Dansk Folkeparti er der – som nævnt – afsat 25 mio. kr. årligt i perioden 2004 til 2007 til iværksættelse af anvendelses- og effektorienteret velfærdsforskning på socialområdet, beskæftigelsesområdet, undervisningsområdet og integrationsområdet, herunder til finansiering af forskningsinitiativer i forlængelse af kommuneaftalerne for 2004. Bevillingen udmøntes under medvirken af Det Strategiske Forskningsråd.

15.13.15 Frivilligt socialt arbejde

Der ydes støtte til det frivillige sociale arbejde, som udføres med henblik på at forebygge og afhjælpe problemer for socialt truede mennesker. Der er afsat 2,0 mio. kr. årligt til forsknings- og evalueringsaktiviteter på det frivillige sociale område, herunder bl.a. kvalitetsudvikling af det frivillige sociale arbejde.

15.13.20 Indsats for og forebyggelse af børn og unges sociale problemer

Midlerne under kontoen er bevilliget som led i udmøntningen af satspuljen for 2005. Under kontoen finansieres bl.a. forskningsprojekter, som har til hensigt at give mere viden om unge, deres sociale problemer og redskaber til forebyggelse med henblik på at opnå et bedre grundlag for at forebygge unges sociale problemer. Der var i 2004 ikke forskningsbevillinger på kontoen. I 2005 udgør bevillingerne til forskning og udvikling 8,0 mio. kr.

15.13.40 Udvikling af socialt arbejde og brugerinddragelse

Midlerne under hovedkontoen anvendes bl.a. til konkrete initiativer til videreudvikling af brugeres og pårørendes indflydelse på de sociale tilbud. Bevillingen kan endvidere anvendes til centralt initierede undersøgelser, evalueringer, udredninger, metodeudvikling og kvalitetssikring m.v. Bevillingerne til forskning og udvikling udgør i 2005 3,0 mio. kr., hvilket er 4,5 mio. kr. mindre end i 2004.

15.13.43 Genoptræning

Kontoen blev oprettet som led i udmøntningen af satsreguleringspuljen for 2000 med henblik på at sikre og skabe sammenhæng i genoptræningsindsatsen for ældre. Bevillingen er ophørt. De videreførte midler skal dels benyttes til udvikling og implementering af primærkommunale genoptræningsindsatser, herunder metodeudvikling, dels til igangsættelse af en målrettet forskningsindsats på genoptræningsområdet. Der er i forhold til forskningsdelen indgået aftale om en fireårig forskningsindsats ved Syddansk Universitet.

Bevillingerne til forskning og udvikling udgør i 2005 2,2 mio. kr., hvilket er 0,4 mio. kr. mindre end i 2004.

15.51.11 Støtte til nye boligtyper til særligt udsatte grupper

Som følge af kongelig resolution af 2. august 2004 overføres sager vedrørende støttet boligbyggeri og byfornyelse fra Økonomi- og Erhvervsministeriet § 08.41.11 til Socialministeriet § 15.51.11. Bevillingerne til forsknings- og udvikling udgør i 2005 8,1 mio. kr., hvilket er 0,1 mio. kr. mindre end i 2004. Bevillingerne til forskning og udvikling under kontoen anvendes bl.a. med henblik på etablering af fleksible og handicapvenlige boliger.

15.53.21 Oplysning og vejledning vedrørende byfornyelse og boliger

Som følge af kongelig resolution af 2. august 2004 overføres sager vedrørende støttet boligbyggeri og byfornyelse fra Økonomi- og Erhvervsministeriet § 08.43.21 til Socialministeriet § 15.53.21. På kontoen, hvorfra der kan afholdes udgifter til oplysning og vejledning vedr. byfornyelse samt forbedring af byer og boliger, er der til forskning og udvikling i 2005 afsat 2,1 mio. kr., hvilket er 0,2 mio. kr. mindre end i 2004.

15.53.22 Udredning og forsøg vedrørende byfornyelse

Som følge af kongelig resolution af 2. august 2004 overføres sager vedrørende støttet boligbyggeri og byfornyelse fra Økonomi- og Erhvervsministeriet § 08.43.22 til Socialministeriet § 15.53.22. På kontoen, hvorfra der bl.a. kan afholdes udgifter udredning og forsøg vedrørende byfornyelse, er der til forskning og udvikling i 2005 afsat 4,3 mio. kr., hvilket er 0,7 mio. kr. mindre end i 2004.

15.64.01 John F. Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik

Med virkning fra den 1. januar 2003 fusionerede John F. Kennedy Instituttet med Statens Øjenklinik. Formålet med John F. Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik er bl.a.:

- At yde landsdækkende beredskab i forbindelse med diætbehandling af medfødte sygdomme (PKU og alkaptouri), samt at forbedre diagnostik, behandling og rådgivning af medfødte handicap, specielt mental retardering ved at opbygge ny viden gennem forskning og udvikling.
- At yde landsdækkende, højt specialiseret lægelig-optisk forebyggelse/behandling og rehabilitering til mennesker med synshandicap samt at forbedre denne diagnostik, behandling og rådgivning ved at opbygge ny viden gennem udvikling og forskning.
- Formidle ekspertviden vedrørende handicap, især synshandicap og handicap med mental retardering.
- Bidrage til rådgivning af Socialministeriet ved sektorrelevant vidensudvikling.

Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2005 6,5 mio. kr., hvilket er en stigning på 0,6 mio. kr. i forhold til 2004.

15.64.42 Tilbud til demente og andre svage ældre

Der sigtes mod projekter m.v., der har til formål at udvikle bedre og mere "gennemsigtige" tilbud til ældre borgere med behov for offentlig hjælp. Midlerne kan anvendes til centralt initierede undersøgelser, evalueringer, udredninger, metodeudvikling og kvalitetssikring. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2005 3,7 mio. kr. imod 6,2 mio. kr. i 2004.

15.75.10 Rammebeløb til projekter på det børne- og familiepolitiske område

Der er fem hovedprojekter under rammebeløbet på det børne- og familiepolitiske område: Kvalitet i anbringelsesarbejdet med børn og unge (KABU), Negativ social arv, Overgreb mod børn, Kvalitet i dagtilbud (KiD) og diverse beløb til organisationer m.v. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2005 21,6 mio. kr., hvilket er et fald på 9,5 mio. kr. i forhold til 2004.

15.75.30 Pulje til ældre- og pensionsområdet

Kontoen er oprettet på FL2003, hvorefter en række hovedkonti er samlet på nærværende konto som led i en forenkling af satspuljefinansierede bevillinger på det sociale område. Kontoens formål er bredt, og der vil blandt andet kunne ydes støtte til centralt initierede undersøgelser, evalueringer, udredninger, metodeudvikling og kvalitetssikring. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2005 6,4 mio. kr., hvilket i forhold til 2004 er en stigning på 5,0 mio. kr.

15.75.32 Med familien i centrum

Bevillingen finansierer udvikling af nye tilgange til familierne med henblik på at se og finde familiernes ressourcer. Det kan ske gennem kompetenceudvikling og afprøvning af nye former for organisering af arbejdet med udsatte og sårbare familier, f.eks. gennem kortvarige, målrettede og helhedsorienterede indsatser. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2005 23,9 mio. kr., hvilket i forhold til 2004 er en stigning på 9,9 mio. kr.⁴

§ 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Af tabel 7.10 fremgår Indenrigs- og Sundhedsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

⁴ I forskningsbudgettet for 2004 indgik der – pga. manglende oplysninger herom – ikke bevillinger til forskning på denne konto. Da der imidlertid var planlagt forskning i 2004 på kontoen for ca. 14 mio. kr. er disse blevet inkluderet i denne opgørelse.

Tabel 7.10. Indenrigs- og Sundhedsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sektorforskning	63,4	66,5	64,0	73,7	62,6	59,6	54,8	38,6	35,0	39,3	39,3	38,5	37,8	37,0
Int. aktiviteter	7,5	7,5	7,6	7,5	7,6	7,5	7,4	7,5	7,6	7,7	7,6	7,6	7,6	7,6
Andre større tilskudspuljer	170,2	0,0	0,0	78,4	76,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre forskningsinst.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,3	35,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andet	25,6	23,8	27,3	10,0	10,1	18,2	17,7	21,3	15,8	16,6	43,5	42,6	17,2	17,2
I alt	266,7	97,8	98,9	169,6	156,4	120,5	115,1	67,4	58,4	63,6	90,4	88,7	62,6	61,8
Indeks (2005=100)	295,0	108,2	109,4	187,6	173,0	133,3	127,3	74,6	64,6	70,4	100,0	98,1	69,2	68,4

Anm.: Under sektorforskning er Statens Serum Institut inkluderet, selvom instituttet er undtaget fra en række bestemmelser i Sektorforskningsloven.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.11 fremgår Indenrigs- og Sundhedsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.11. Indenrigs- og Sundhedsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
16.21 Forebyggelse	2,3	3,2	3,2	2,2	2,2	2,2
16.33 Forskning, forsøg og analysevirksomhed	21,5	21,3	48,1	48,1	22,5	22,4
16.35 Forskning og forebyggelse af smitsomme sygdomme m.v.	27,5	32,2	32,2	31,5	31,0	30,3
16.51 Sygehuse	7,1	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9
I alt	58,4	63,6	90,4	88,7	62,6	61,8

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Forskningsmidlerne på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område forøges fra 2004 til 2005 med 26,8 mio. kr. Årsagen hertil er primært, at der i 2005 og 2006 årligt er afsat 25,0 mio. kr. til øget klinisk kræftforskning, *jf. nedenfor*. I 2005 anvendes ca. 1/3 af forsknings- og udviklingsmidlerne under Indenrigs- og Sundhedsministeriet af Statens Serum Institut.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeles sig inden for hovedområderne 16.2 Forebyggelse, 16.3 Uddannelse og forskning og 16.5 Sygehuse m.v.

16.21.45 Pulje til miljømedicinsk forskning

Af kontoen finansieres tilskud til sundhedsvidenskabelig miljøforskning. Kontoen disponeres og administreres af Indenrigs- og Sundhedsministeriets Miljømedicinske Forskningscenter (ISMF), som indgår i Sundhedsstyrelsens forebyggelsescenter. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 og 2005 2,2 mio. kr. årligt.

16.21.46 Forebyggelse af astma hos børn

Formålet er at forbedre kvaliteten af forebyggelse, undersøgelse og behandling af astma hos børn samt at sikre en hurtig og effektiv spredning af kompetence inden for området. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 og 2005 1,0 mio. kr. årligt.

16.33.01 Statens Institut for Folkesundhed

Statens Institut for Folkesundhed varetager primært forsknings- og udnedningsopgaver vedrørende befolkningsgruppers sundhedsforhold og sundhedsvæsenets funktion. Instituttet bistår endvidere offentlige myndigheder med statistisk og epidemiologisk rådgivning til brug for blandt andet analyser, vurdering og planlægning af sundhedsvæsenets funktioner. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 og 2005 7,1 mio. kr. årligt.

16.33.04 Tilskud til styrkelse af den kliniske kræftforskning

Hensigten med bevillingen er en styrkelse af den kliniske kræftforskning med henblik på forbedringer af kræftbehandlingen og patientbehandlingen. Der var i 2004 ikke forskningsaktiviteter under kontoen. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2005 og 2006 25,0 mio. kr. årligt.

16.33.07 Forskning i almen praksis

Fonden er etableret i henhold til overenskomst om almen lægegering mellem Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Praktiserende Lægers Organisation. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 og 2005 hhv. 6,5 og 8,4 mio. kr.

16.33.31 LARC (Det Internationale Kræftforskningscenter)

Kontoen omfatter Danmarks medlemsbidrag til det Internationale Kræftforskningscenter under WHO. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 og 2005 hhv. 7,7 og 7,6 mio. kr.

16.35.01 Statens Serum Institut (SSI)

SSI er organiseret som en nettostyret statsvirksomhed under Indenrigs- og Sundhedsministeriet. SSI's aktivitetsområder er smitteberedskab, diagnostik, diagnostika, vacciner og plasmaprodukter.

Den til smitteberedskabet tilknyttede nettototalfinansierede forskning er en integreret del af SSI's beredskabsforpligtelse, der bl.a. skal sikre, at SSI er i stand til at respondere på nye og i dag ukendte sygdomstrusler. De nettototalfinansierede smitteberedskabsopgaver består bl.a. i overvågning, påvisning og forebyggelse af smitsomme sygdomme, overvågning og forebyggelse af sygehusinfektioner m.v., forebyggelse af sygdomme hos gravide, fostre og nyfødte, kliniske mikrobiologiske reference- og udviklingsfunktioner, vaccinforskning, beredskab mod biologisk terrorisme samt epidemiologisk forskning.

SSI varetager desuden en del forskningsaktiviteter finansieret via fondsmidler. Institutet har til det statslige forskningsbudget opgivet forsknings- og udviklingsaktiviteter for 32,2 mio. kr. årligt i 2004 og 2005.

16.51.04 Tilskud til MTV- og evalueringsprojekter

Tilskuddet anvendes til evalueringer m.v. af virksomheden i det offentlige sundhedsvæsen med henblik på at fremme kvalitetsudviklingen og opnå en mere effektiv ressourceanvendelse i sundhedssektoren. Formålet er endvidere at skabe bred interesse for og fremme anvendelsen af MTV og evaluering i sundhedsvæsenet. På MTV-området vil puljer kunne understøtte bestræbelserne på at indbygge MTV i den løbende drift og planlægning på alle niveauer i sundhedsvæsenet og bidrage til kontakt til det decentrale MTV-miljø. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 og 2005 1,5 mio. kr. årligt.

16.51.05 Tilskud til Rigshospitalet til bioteknologisk forskning

I henhold til folketingsbeslutning fra 1987 om videreførelse af den bedste bioteknologiske forskning efter udløbet af programbevillingerne til 'BIOTEK I' og 'BIOTEK II' og 'Opfølgning på BIOTEK II' er der fra 2000 indarbejdet en permanent årlig bevilling på 5,4 mio. kr. til bioteknologisk forskning på Rigshospitalet.

§ 17. Beskæftigelsesministeriet

Af tabel 7.12 fremgår Beskæftigelsesministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.12. Beskæftigelsesministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sektorforskning	53,2	51,7	49,8	52,4	60,8	50,9	54,8	59,6	55,2	54,2	59,8	58,6	56,8	55,7
Int. aktiviteter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forskningsrådene	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre større tilskudspuljer	166,4	290,5	81,9	155,3	94,3	184,2	108,2	0,0	50,1	27,5	41,1	33,7	11,7	12,7
Andre forskningsinst.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,7	2,1	2,1	2,1	1,3	1,3	0,0	0,0	0,0
Andet	45,9	14,6	16,7	50,7	113,5	65,7	54,5	115,7	57,2	47,1	44,0	39,2	37,2	35,2
I alt	265,6	356,8	148,4	258,4	268,7	312,5	219,5	179,6	165,6	130,1	146,2	131,5	105,7	103,6
Indeks (2005=100)	181,7	244,0	101,5	176,7	183,8	213,7	150,1	122,8	113,3	89,0	100,0	89,9	72,3	70,9

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.13 fremgår Beskæftigelsesministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.13. Beskæftigelsesministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
17.11 Centralstyrelsen	10,4	9,1	7,9	7,7	7,7	7,7
17.21 Arbejds miljø	134,3	100,6	118,3	103,8	78,0	75,9
17.46 Aktiv beskæftigelsesindsats	14,6	14,3	14,0	14,0	14,0	14,0
17.49 Øvrige beskæftigelsesfremmeordninger	6,3	6,1	6,0	6,0	6,0	6,0
I alt	165,6	130,1	146,2	131,5	105,7	103,6

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

På Beskæftigelsesministeriets område udgør bevillingerne til forskning og udvikling 146,2 mio. kr. i 2005. De samlede bevillinger falder herefter til ca. 104 mio. kr. i 2008.

Udviklingen fra 2004 til 2005 skyldes helt overvejende, at bevillingerne til forskning og udvikling under arbejdsmiljøforskningsfonden stiger med 13,6 mio. kr. Den faldende profil i årene herefter skyldes tilsvarende en faldende profil under netop arbejdsmiljøforskningsfonden.

Beskæftigelsesministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeler sig på hovedområderne 17.1 Fællesudgifter, 17.2 Arbejds miljø og 17.4 Arbejds markedsservice.

17.11.03 Beskæftigelsespolitisk forsøgs- og udredningsvirksomhed m.v.

Af kontoen ydes tilskud til udrednings-, forsøgs- og evalueringsprojekter vedrørende arbejdsmarkedet og beskæftigelsespolitikken. Der er i 2005 afsat 7,9 mio. kr. til forsknings- og udviklingsinitiativer under kontoen, hvilket er 1,2 mio. kr. mindre end i 2004.

17.21.02 Arbejds miljøinstituttet (AMI)

AMI's tre primære hovedformål er:

1. forskningsbaseret videnproduktion om arbejdsmiljø,
2. kommunikation om og højere videreuddannelse inden for arbejdsmiljø,
3. forskeruddannelse.

Ud fra disse hovedformål har AMI til opgave at varetage forskningsopgaver og forskningsbaserede rådgivnings-, overvågnings-, dokumentations- og formidlingsopgaver inden for arbejdsmiljøområdet. AMI's virksomhed inden for forskning, overvågning, rådgivning, formidling og forskeruddannelse udøves i et nært og veludviklet samarbejde med brugerne, faglige samarbejdspartnere og bevillingsgivere. Der er i 2005 afsat 59,8 mio. kr. til forsknings- og udviklingsinitiativer under AMI, hvilket er 5,6 mio. kr. mere end i 2004.

17.21.05 Forskning og forsøg på arbejdsmiljøområdet

Som led i handlingsprogrammet for et rent arbejdsmiljø i år 2005, er der oprettet en selvstændig forsknings- og forsøgskonto på arbejdsmiljøområdet, der bidrager med midler til at øge viden om psykisk arbejdsmiljø, til sundhedsfremmeinitiativer på arbejdspladser samt til at forbedre arbejdsmiljøet ved anvendelse af teknisk udstyr i landbruget. Der er i 2005 afsat 7,6 mio. kr. til forsknings- og udviklingsinitiativer, hvilket er 5,5 mio. kr. mindre end i 2004.

17.21.07 Arbejdsfastholdelse m.v.

Midler til initiativer i relation til arbejdsfastholdelse i form af et forsøgsprojekt til forebyggelse og bekæmpelse af fravær på arbejdspladsen og af langtidssygdom i et lokalområde, samt initiativer til at forbedre social- og sundhedshjælperes og -assistenter arbejdsmiljø. Der er i 2004 og 2005 afsat 5,8 mio. kr. årligt til forsknings- og udviklingsinitiativer.

17.21.08 Arbejdsmiljøforskningsfonden

Som led i udmøntningen af satsreguleringspuljen for 2005 er der afsat yderligere midler til Arbejdsmiljøforskningsfonden, herunder midler til forskning i mobning, chikane, stress og udbrændthed. Der er i 2004 og 2005 afsat hhv. 27,5 og 41,1 mio. kr. til forsknings- og udviklingsinitiativer.

17.21.09 Nedsat sygefraværet - stop mobning på arbejdspladser

Som led i udmøntningen af satsreguleringspuljen for 2005 er der afsat midler til en treårig landsdækkende indsats, der skal sætte mobningen på dagsordenen i organisationer, på arbejdspladser og i offentligheden. Det overordnede formål er at reducere omfang og skadevirkninger af mobning på arbejdspladser og dermed medvirke til at nedsætte sygefraværet. Der er i 2005 til 2007 afsat i alt 10,0 mio. kr. til forsknings- og udviklingsinitiativer.

17.46.11 Driftsudgifter ved aktivering af forsikrede ledige

I medfør af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats kan der afholdes udgifter til aktiviteter i beskæftigelsesindsatsen f.eks. vejlednings-, informations- og formidlingsaktiviteter. Desuden kan midlerne fra puljen anvendes til iværksættelse af forsøgs- og udviklingsaktiviteter. Der kan af puljen endvidere afholdes udgifter til analyser og prognoser, under en forudsætning om, at analyserne understøtter beskæftigelsesindsatsen, samt at analyseprojekterne har en mere forskningsorienteret karakter end Arbejdsformidlingens traditionelle analyse- og overvågningsindsats. Der afsættes i 2005 14,0 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 0,3 mio. kr.

17.49.23 Det rummelige arbejdsmarked m.v.

Af kontoen afholdes udgifter til fortsat udvikling og styrkelse af indsatsen for et mere rummeligt arbejdsmarked. I den forbindelse kan der af bevillingen afholdes udgifter til forsøgs- og udviklingsprojekter, netværksdannelse,

evaluering, herunder effektmåling, formidling, forskning, tilvejebringelse af statistisk materiale, kursus og efteruddannelsesvirksomhed i tilknytning til større samlede forsøgs- og udviklingsprojekter samt internationale aktiviteter. Der afsættes i 2005 6,0 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 0,1 mio. kr.

§ 18. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

Af tabel 7.14 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.14. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Andre større tilskudspuljer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	55,5	54,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andet	2,6	1,3	2,5	2,4	29,1	1,6	0,0	18,8	19,1	6,5	6,9	5,4	3,4	2,4
I alt	2,6	1,3	2,5	2,4	29,1	57,1	54,2	18,8	19,1	6,5	6,9	5,4	3,4	2,4
Indeks (2005=100)	37,8	18,1	36,3	34,8	421,9	827,2	784,9	272,5	276,8	94,2	100,0	78,3	49,3	34,8

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Det skal bemærkes, at de relativt høje bevillinger til forskning og udvikling i årene 1999 til 2001, der fremgår af tabel 7.14, skyldes, at Byudviklingspuljen under det daværende By- og Boligministerium er medregnet under Integrationsministeriets område.

Af tabel 7.15 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.15. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
18.11 Centralstyrelsen	3,3	2,0	1,4	1,4	1,4	1,4
18.31 Introduktionsprogram og danskundervisning	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
18.32 Indsats vedr. integration på arbejdsmarkedet	7,2	3,0	3,0	2,5	1,5	0,0
18.33 Indsats vedr. boligområder m.v.	2,8	0,5	1,5	1,0	0,0	0,0
18.34 Øvrige integrationsudgifter	3,1	1,0	1,0	0,5	0,5	1,0
I alt	19,1	6,5	6,9	5,4	3,4	2,4

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Ministeriets forsknings- og udviklingsaktiviteter udgør i 2004 6,5 mio. kr. og i 2005 6,9 mio. kr. Stigningen kan henføres til aktivitetsområde 18.33 Indsats vedr. boligområder m.v.

Fra 2006 til 2008 falder forskningsaktiviteterne fra 5,4 til 2,4 mio. kr., hvilket kan henføres til et fald på hhv. aktivitetsområde 18.32 Indsats vedr. integration på arbejdsmarkedet og 18.33 Indsats vedr. boligområder m.v.

Forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration fordeler sig på to hovedområder: 18.1 Fællesudgifter og 18.3 Integration.

18.11.04 Evaluerings-, analyse-, forsknings- og oplysningsvirksomhed

Kontoen omfatter fortrinsvis udgifter til evaluerings-, analyse-, forsknings- og oplysningsinitiativer inden for Integrationsministeriets opgaveområde, herunder evalueringen af indsatsen i forbindelse med integration af flygtninge og indvandrere. Der er afsat 2,0 mio. kr. i 2004 faldende til 1,4 mio. kr. i 2005.

18.32.15 Nedbrydning af barrierer for beskæftigelse af indvandrere og flygtninge

Det overordnede formål med puljen er at udvikle og gennemføre nye initiativer, forsøg, informationsaktiviteter, uddannelses- og beskæftigelsesaktiviteter m.v. med henblik på at nedbryde kulturelle, videnskabsmæssige og holdningsmæssige barrierer og for at fremme etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet. Der er afsat 2,0 mio. kr. til forsknings- og udviklingsrelaterede formål i 2004 faldende til 1,0 mio. kr. i 2005.

18.32.16 Virksomhedsrettede forsøgs- og udviklingsaktiviteter for flygtninge, indvandrere og efterkommere

Der er via satspuljen afsat midler til at fremme hurtigere beskæftigelse af flygtninge og indvandrere gennem iværksættelse af utraditionelle beskæftigelses- og uddannelsesinitiativer. Der er afsat 1,0 mio. kr. til forskning og udvikling i 2004 stigende til 1,5 mio. kr. i 2005.

18.32.24 Rollemodeller og frivillig integrationsindsats

Som led i udmøntningen af satsreguleringspuljen for 2005 blev der afsat midler i hvert af årene 2006-2008 til rollemodeller og frivillig integrationsindsats. Der etableres et korps af rollemodeller -overvejende kvindelige - der aktivt skal medvirke til integration af udsatte og dårligt integrerede udlændinge. Der er i 2005 afsat 0,5 mio. kr. til forskning og udvikling.

18.33.13 Bypolitiske initiativer

Til fremme af lokale bæredygtige samarbejdsprojekter om social integration og byudvikling blev der etableret en Byudviklingspulje for perioden 2002-2003. Formålet er at styrke en helhedsorienteret indsats i by- og boligområder, der har særligt behov for øget social integration og for at sikre en positiv udvikling i områderne. Der er i 2005 og 2006 afsat hhv. 1,0 og 0,5 mio. kr. til forskning og udvikling.

18.33.14 Unge nydanskere deltagelse i idræts- og foreningslivet

Der er via satspuljen afsat midler til at igangsætte initiativer i frivillige foreninger og organisationer med henblik på, at flere udsatte børn og unge med anden etisk baggrund end dansk deltager i lokale fritids- og idrætsaktiviteter. Der er afsat 0,5 mio. kr. årligt til forskning og udvikling i 2004 og 2005.

18.34.01 Tilskud vedrørende indvandrere og flygtninge

På kontoen afholdes primært forskellige tilskud vedrørende indvandrere og flygtninge, som er fastlagt gennem tidligere års politiske forlig om fordelingen af midler fra satspuljen. Der er afsat 0,5 mio. kr. årligt til forskning og udvikling i 2004 og 2005.

18.34.02 Styrkelse af integrations- og repatrieringsindsatsen

Der er på kontoen bl.a. afsat midler til at styrke og understøtte gennemførelsen af en integrations- og ligestillingspolitik vedrørende nye medborgere og etniske minoriteter. Der er afsat 0,5 mio. kr. årligt til forskning og udvikling i 2004 og 2005.

§ 19. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Af tabel 7.16 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.16. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Universiteter mv.	3.035,6	3.417,1	3.909,2	4.019,4	4.064,2	4.037,5	4.094,6	4.233,9	4.554,0	4.679,5	4.912,3	4.836,2	4.970,8	5.045,5
Sektorforskning	371,2	468,5	418,8	377,8	358,3	350,5	364,8	293,5	286,8	264,3	258,0	268,9	248,5	241,4
Int. aktiviteter	333,1	337,6	472,0	394,3	400,4	417,5	362,3	328,8	322,9	305,2	308,4	309,8	309,8	309,3
Forskningsrådene	1.113,9	1.346,7	1.247,1	1.165,1	1.198,6	792,0	788,4	1.062,1	1.103,2	1.256,7	1.241,8	1.196,3	1.178,7	1.125,7
Andre større tilskudspuljer	416,0	497,0	427,8	644,5	554,1	605,6	838,5	649,5	742,5	627,8	625,2	921,3	931,3	966,3
Andre forskningsinst.	42,9	49,9	63,8	63,7	40,9	24,1	14,3	12,7	11,2	13,5	13,7	12,9	10,2	10,0
Andet	62,7	39,7	57,1	13,0	55,7	46,4	79,5	107,7	56,8	66,1	311,3	195,2	194,2	195,4
I alt	5.375,4	6.156,4	6.595,8	6.677,9	6.672,2	6.273,6	6.542,5	6.688,2	7.077,4	7.213,1	7.670,7	7.740,6	7.843,5	7.893,6
Indeks (2005=100)	70,2	80,4	86,1	87,2	87,1	81,9	85,4	87,3	92,4	94,2	100,0	100,9	102,3	103,0

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.17 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.17. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
19.11 Centralstyrelsen	74,5	46,7	49,9	317,5	303,9	339,6
19.15 Internationalt forskningssamarbejde	318,1	304,2	307,4	308,8	308,8	308,3
19.17 Nye forskningsprogrammer	40,3	40,5	100,1	82,8	80,1	79,8
19.22 Universiteter	4.246,6	4.633,0	4.832,4	4.675,7	4.662,1	4.542,7
19.25 Særlige tilskud	223,4	49,2	56,6	79,8	134,5	274,1
19.41 Forskningsråd	1.103,2	1.253,6	1.237,8	1.196,3	1.178,7	1.125,7
19.42 Forskeruddannelse	63,1	23,4	23,3	80,7	174,2	228,7
19.51 Forskningscenter Risø	256,5	237,5	221,1	232,4	212,4	208,8
19.55 Særlige forskningsinstitutioner	83,7	80,7	281,8	181,9	179,0	173,7
19.65 IT-området	63,6	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0
19.74 Udvikling af kompetence og teknologi	604,4	537,5	560,3	584,7	609,8	612,2
I alt	7.077,4	7.213,1	7.670,7	7.740,6	7.843,5	7.893,6

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

De samlede forsknings- og udviklingsbevillinger under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling stiger fra 7.213 mio. kr. i 2004 til 7.671 mio. kr. i 2005. Det er en stigning på 458 mio. kr. svarende til en vækst på godt 6 pct. i faste priser. I perioden 2006-2008 forventes bevillingsniveauet at stige til hhv. 7,7 mia. kr., 7,8 mia. kr. og 7,9 mia. kr.

Drifts- og tilskudsbevillingerne fordeler sig i 2005 med 5.710 mio. kr. på basisbevillinger og 1.950 mio. kr. på programbevillinger. Basisbevillingerne udgør hermed 75 pct. af de samlede drifts- og tilskudsbevillinger i 2005. I 2004 udgjorde de 76 pct. Der er således sket en mindre forskydning i sammensætningen af bevillingerne.

Forsknings- og udviklingsaktiviteter under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling er fordelt på seks hovedområder: 19.1 Fællesudgifter, 19.2 Forskning og universitetsuddannelser, 19.4 Forskningsråd og forskeruddannelse, 19.5 Forskningsinstitutioner, 19.6 IT-, Tele- og Oplysningsområdet samt 19.7 Kompetence og teknologi.

De væsentligste ændringer i bevillingerne har fundet sted på hovedområderne Forskning og universitetsuddannelser, Forskningsråd og forskeruddannelse samt Forskningsinstitutioner.

19.1 Fællesudgifter

Fra 2004 til 2005 er forskningsbevillingerne til fællesområdet steget fra 391 mio. kr. til 457 mio. kr. De stigende bevillinger skyldes primært, at der i 2005 ydes et tilskud til grundforskningen, idet der på Finansloven tilføres 1 mia. kr. til en nyoprettet finansieringsfond for grundforskning (efter samme model som Højteknologifonden), hvorfra afkastet tilfalder grundforskningen. Herudover er der bl.a. afsat stigende bevillinger til Galathea 3 ekspeditionen,

etablering af et IT-væksthus i tilknytning til IT-universitetet samt til internationale programmer under Den Europæiske Rumfartsorganisation.

19.2 Forskning og universitetsuddannelser

Bevillingerne på dette område består helt overvejende af bevillinger til universiteterne i form af basismidler. I 2005 udgør forskningsbevillinger under 19.2 Forskning og universitetsuddannelse 4.889 mio. kr., hvilket er en stigning på 207 mio. kr. i forhold til 4.682 mio. kr. i 2004. Det er en stigning på 4,4 pct. i faste priser. Stigningen vedrører bl.a. indlejring af forskningsprogrammer/-centre på universiteterne samt et løft i universiteternes basisbevillinger til forskning og forskeruddannelse i forbindelse med udmøntningen af forskningsreserven i perioden 2005-2008.

19.4 Forskningsråd og forskeruddannelse

På aktivitetsområdet 19.41 Forskningsråd er der til forskningsrådene ud over frie forskningsrådsmidler på 923 mio. kr. i 2005 tale om programmidler til en række strategiske forskningssatsninger for 315 mio. kr. I 2005 er der i alt afsat 1.238 mio. kr. til forskning og udvikling. Fra 2004 til 2005 er bevillingen til området faldet med 16 mio. kr. På aktivitetsområdet 19.42 Forskeruddannelse er der afsat bevillinger til forskerskoler og forskeruddannelse i øvrigt. Bevillingerne udmøntes løbende, hovedsageligt som driftsbevillinger til universiteterne. I 2005 kan der igangsættes forskeruddannelsesaktiviteter for 125 mio. kr., hvilket er stort set uændret i forhold til i 2004.

19.5 Forskningsinstitutioner

På hovedområdet Forskningsinstitutioner stiger forsknings- og udviklingsbevillingerne fra 318 mio. kr. i 2004 til 503 mio. kr. i 2005. Stigningen skyldes overvejende udbetalinger fra Højteknologifonden som følge af de indskudte midler til fondens grundkapital samt ekstra tilførte midler til direkte udbetaling. Derudover er der i perioden 2004-2007 bl.a. afsat ekstra bevillinger til Dansk Rumforskningsinstitut.

19.7 Kompetence og teknologi

På hovedområdet Kompetence og teknologi er bevillingerne steget fra 538 mio. kr. til 560 mio. kr. Stigningen skyldes bl.a. nye initiativer såsom samarbejde om netværk og en regional indsats inden for højteknologisk udvikling. Derudover har bevillingerne til området gennemgået en række omlægninger med henblik på at styrke indsatsen inden for udvikling af kompetencer og teknologi.

§ 20. Undervisningsministeriet

Af tabel 7.18 fremgår Undervisningsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.18. Undervisningsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Universiteter mv. ¹⁾	26,7	35,0	6,5	6,8	10,0	0,0	37,5	36,2	53,0	96,7	69,7	76,1	74,5	76,1
Andre større tilskudspuljer	141,9	230,9	281,1	208,2	204,1	374,8	407,3	202,5	223,0	86,3	35,6	52,6	56,3	54,3
Andre forskningsinst.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,7	7,3	5,3	5,2	5,2	5,1	5,0	5,0	4,9
Andet	42,7	29,7	80,1	139,2	114,5	53,4	70,7	168,5	89,2	129,3	106,2	123,7	136,3	129,4
I alt	211,3	295,6	367,7	354,2	328,6	434,0	522,8	412,5	370,4	317,5	216,1	257,4	272,1	264,7
Indeks (2005=100)	97,8	136,8	170,2	163,9	152,1	200,8	241,9	190,9	171,4	146,9	100,0	119,1	125,9	122,5

1) Universiteter mv. dækker for Undervisningsministeriet tilfælde over institutioner for videregående uddannelser.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.19 fremgår Undervisningsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.19. Undervisningsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
20.29 Forsøg og udvikling m.v. ifm. grundskolen	132,3	32,1	19,4	19,8	20,0	19,1
20.39 Forsøg og udvikling m.v. ifm. erhvervsrettede ungdomsuddannelser	95,4	58,8	30,0	40,7	42,4	40,9
20.49 Forsøg og udvikling m.v. ifm. gymnasiale uddannelser	17,6	18,0	16,8	22,4	21,9	17,0
20.59 Forsøg og udvikling m.v. ifm. andre ungdomsuddannelser	1,0	3,0	2,1	2,1	2,1	2,1
20.69 Forsøg og udvikling m.v. ifm. videregående uddannelser	53,0	96,7	69,7	76,1	74,5	76,1
20.79 Forsøg og udvikling m.v. ifm. folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddan.	29,0	68,1	58,8	70,2	83,1	82,2
20.89 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med tværgående og internationale aktiviteter	42,1	40,8	19,3	26,1	28,1	27,3
I alt	370,4	317,5	216,1	257,4	272,1	264,7

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Undervisningsministeriets bevillinger til forsknings- og udviklingsaktiviteter falder i perioden 2004 til 2005 med 101,4 mio. kr. fra 317,5 til 216,1 mio. kr. Faldet kan henføres til en reduktion i forskningsbevillingerne under en række forsøgs- og udviklingspuljer, herunder især under hovedkonto 20.39.01, 20.69.01, 20.79.01 og 20.89.01, jf. herunder.

I 2006 vil forsknings- og udviklingsbevillingerne udgøre ca. 257 mio. kr., mens de i 2007 og 2008 vil udgøre hhv. ca. 272 og 265 mio. kr. Stigningen fra 2005 til 2007 finder sted på seks af de syv aktivitetsområder, hvorunder Undervisningsministeriet har forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Omkring Undervisningsministeriets forskningsbevillinger bemærkes, at bevillingerne typisk er afsat til forsøgs- og udviklingsprojekter, analyser, udred-

ninger, evalueringer og initiativer af forskningsmæssig karakter, undervisningsforsøg med eksisterende og nye uddannelser samt efteruddannelse.

Forsknings- og udviklingsbevillingerne for Undervisningsministeriet fordeler sig på syv hovedområder: 20.2 Grundskolen, 20.3 Erhvervsrettede ungdomsuddannelser, 20.4 Gymnasiale uddannelser, 20.5 Andre ungdomsuddannelser m.v., 20.6 Videregående uddannelser, 20.7 Folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddannelse og 20.8 Tværgående og internationale aktiviteter.

20.29.01 Forsøg og udvikling m.v. uden tilsagnsordning i forbindelse med grundskolen

Området omfatter bevillinger til finansiering af initiativer af forsknings-, udviklings- og udredningsmæssig karakter m.m. i grundskolen, herunder også formidling af resultater herfra. Området omfatter også bevillinger til styrkelse af indsatsen i forhold til udsatte børns skolegang samt IT-pulje til efterskoler. Der er i 2005 afsat 12,2 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket set i forhold til 2004 indebærer et fald på 12,7 mio. kr.

20.29.03 Statens pædagogiske Forsøgscenter

Institutionen er center for forsøgsundervisning for folkeskolens 8.-10.-klasse. Sideløbende med den ordinære undervisning afholdes informationskurser i emner fra forskellige erhverv og organisationer for elever og lærere fra andre skoler. Herudover afholdes kurser for lærere. Der er i 2005 afsat 5,1 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket set i forhold til 2004 indebærer et fald på 0,1 mio. kr.

20.29.10 Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. med tilsagnsordning i forbindelse med grundskolen

Bevillingen anvendes bl.a. til finansiering af tilskud til flerårige forsøgs- og udviklingsprojekter, analyser, udredninger, evalueringer og initiativer af forskningsmæssig karakter samt flerårige undervisningsforsøg med eksisterende og nye uddannelser. Der kan endvidere ydes tilskud til flerårige projekter i forbindelse med udviklingsprogrammet "En Skole i Bevægelse" samt til flerårige projekter vedrørende udsatte børns skolegang og til flerårige projekter i forbindelse med styrkelse af efterskoleelevers IT-færdigheder. Der er afsat 2,0 mio. kr. til forsknings- og udviklingsrelaterede formål i 2004 stignende til 2,1 mio. kr. i 2005.

20.39.01 og 20.39.10 Forsøg med udviklingsarbejde m.v. i forbindelse med erhvervsrettede ungdomsuddannelser

Området omfatter forsknings-, udviklings-, udrednings- og evalueringsoPGAVER på de erhvervsrettede ungdomsuddannelser, herunder også formidling af resultater m.v. Desuden kan der ydes tilskud til flerårige innovationsprojekter om udvikling af internationalisering af en eller flere uddannelser, herunder lærersamarbejde, nye undervisningsmetoder m.v. Der er i 2005 afsat 30,0 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket set i forhold til 2004 indebærer et fald på 28,8 mio. kr.

20.49.01 og 20.49.10 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med gymnasiale uddannelser

Aktiviteter i forhold til forskning, udvikling, udredning og evaluering afholdes inden for bevillingen. I 2005 afsættes der 16,8 mio. kr., hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 1,2 mio. kr.

20.59.01 og 20.59.10 Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. i forbindelse med andre ungdomsuddannelser

Bevillingen anvendes bl.a. til finansiering af tilskud til forsøgs- og udviklingsprojekter, analyser, udredninger, evalueringer og initiativer af forskningsmæssig karakter, undervisningsforsøg med eksisterende og nye uddannelser, samt til udgifter i forbindelse med ungdomspolitiske initiativer. Der er i 2005 afsat 2,1 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket set i forhold til 2004 indebærer et fald på 0,9 mio. kr.

20.69.01 og 20.69.02 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med videregående uddannelser samt forskningstilknøytning ved CVU'er

Området omfatter foruden initiativer af forsknings-, udviklings-, udrednings- og evalueringsmæssig karakter forskningstilknøyttede tilskudsbevillinger til Centre for Videregående Uddannelse (CVU'er). Endvidere omfatter området bevillinger til uddannelsesaktiviteter på Bornholm samt kvalitets- og institutionsudvikling på videregående uddannelser m.m. Under de to hovedkonti blev der til forsknings- og udviklingsaktiviteter i 2004 afsat 96,7 mio. kr. faldende til 69,7 mio. kr. i 2005.

20.79.01, 20.79.05 og 20.79.10 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddannelse samt puljer under EVE

Der finansieres initiativer af forsknings-, udviklings-, udrednings- og evalueringsmæssig karakter på uddannelsesområdet folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddannelse, herunder også formidling af resultater m.v. Under hovedkontiene blev der til forsknings- og udviklingsaktiviteter i 2004 afsat 68,1 mio. kr. faldende til 58,8 mio. kr. i 2005.

20.89.01 og 20.89.10 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med tværgående og internationale aktiviteter

Området omfatter bevillinger til finansiering af tværgående forsøgs-, forsknings- og udviklingsprojekter, herunder også formidling af resultater m.v. heraf. Under de to hovedkonti er der i 2004 afsat 40,8 mio. kr., mens der i 2005 er afsat 19,3 mio. kr. til forsknings- og udviklingsaktiviteter.

§ 21. Kulturministeriet

Af tabel 7.20 fremgår Kulturministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.20. Kulturministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Universiteter mv.	49,0	49,7	52,8	71,8	70,5	64,9	62,7	64,9	72,6	78,0	97,0	100,5	98,5	99,2
Int. aktiviteter	2,7	2,6	2,6	2,5	3,4	3,5	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre forskningsinst.	379,4	397,7	414,7	444,0	420,6	437,6	418,7	434,7	392,6	415,3	377,8	360,6	356,7	378,4
Andet	6,7	8,3	6,5	4,6	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	437,8	458,3	476,5	522,9	501,7	506,1	485,0	499,6	465,2	493,3	474,8	461,1	455,2	477,6
Indeks (2005=100)	92,2	96,5	100,4	110,1	105,7	106,6	102,1	105,2	98,0	103,9	100,0	97,1	95,9	100,6

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.21 fremgår Kulturministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.21. Kulturministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
21.11 Centralstyrelsen	4,4	4,2	4,0	4,0	4,0	4,0
21.31 Biblioteker	197,6	215,3	203,3	201,1	198,0	197,2
21.32 Arkiver m.v.	11,0	12,9	12,1	8,8	8,8	8,7
21.33 Museer, fortidsminder, fredede bygninger m.v.	179,6	182,9	158,4	146,7	145,9	168,5
21.41 Uddannelsesinstitutioner m.v.	70,6	75,8	97,0	100,5	98,5	99,2
21.42 Andre uddannelsesaktiviteter	2,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	465,2	493,3	474,8	461,1	455,2	477,6

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Kulturministeriets bevillinger til forskning og udvikling er fra 2004 til 2005 faldet fra 493 mio. kr. til 475 mio. kr. Ændringen skyldes først og fremmest, at en forskningsrelateret anlægsbevilling under Det Kongelige Biblioteks universitetsbibliotek og magasiner til betjening af Københavns Universitet Amager udløb i 2004. Dertil kommer et fald i de planlagte forskningsaktiviteter fra de midler, der under hovedkonto 24.33.31 og 24.33.33 går til tilskud til museer med almindelige og særlige tilskudsordninger, jf. herunder. I perioden 2006-2008 forventes et bevillingsniveau på hhv. ca. 461 mio. kr., ca. 455 mio. kr. og ca. 478 mio. kr.

Kulturministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeler sig ud på tre hovedområder: 21.1 Fællesudgifter, 21.3 Bevaring og formidling af kulturarven samt 21.4 Videregående uddannelse.

21.11.23 Forskellige tilskud

Under denne hovedkonto findes bevillingerne til Det danske Sprog- og Litteraturselskab. I 2005 vedrører forsknings- og udviklingsaktiviteterne bl.a. redaktion af Supplement til Ordbog over det danske sprog, redaktion af Gammeldansk ordbog og trykning af Danmarks Riges Breve. Der er i 2005 afsat 4,0 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket set i forhold til 2004 indebærer et fald på 0,2 mio. kr.

21.31.04 Tilskud til folkebiblioteksformål

Tilskuddet indebærer midler til udviklingsprojekter i relation til folkebibliotekernes overbygningsfunktion. Der er i 2005 afsat 15,9 mio. kr. til forskning og udvikling på området mod 15,6 mio. kr. i 2004.

21.31.06 Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek

Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek (DEF) har til formål at fremme udviklingen af et netværk af elektroniske forskningsbiblioteker, der stiller deres elektroniske og andre informationsressourcer til rådighed for brugerne på en sammenhængende og enkel måde. DEF yder tilskud til fælles udviklingsprojekter, udvikling af infrastrukturen og administrerer fællesindkøb af licenser. Der var i 2004 afsat 13,9 mio. kr. til forskning og udvikling stigende til 17,1 mio. kr. i 2005.

21.31.11 Det Kongelige Bibliotek

Det Kongelige Bibliotek har bl.a. til formål at drive forskning inden for bibliotekets opgaver, funktioner, fag og samlinger. Biblioteket udgiver eksempelvis en videnskabelig årbog, en videnskabelig skriftserie, flere kulturtidskrifter samt andre fagligt-videnskabelige, biografiske og biblioteksfaglige publikationer. Der var i 2004 afsat 85,1 mio. kr. til forskning og udvikling. Dette stiger til 86,0 mio. kr. i 2005.

21.31.15 Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek, Universitetsbibliotek

Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek er en forskningsinstitution og udfører forskning inden for bibliotekets fagområde samt indenfor biblioteks-, dokumentations- og informationsvidenskab. Der var i 2004 afsat 30,3 mio. kr. til forskning og udvikling. Dette stiger til 32,0 mio. kr. i 2005.

21.31.17 Statsbiblioteket og statens avissamling i Århus

Som et alment forskningsbibliotek har Statsbiblioteket det overordnede formål at opbygge samlinger af informations- og dokumentationsmateriale og stille det til rådighed for den danske offentlighed. Bevillingerne til forskning og udvikling er i 2005 på 52,3 mio. kr. mod 70,4 mio. kr. i 2004.

21.32.01 Statens Arkiver

Statens Arkiver er dannet i 1992 ved sammenlægning af Rigsarkivet og landsarkiverne, Erhvervsarkivet og Dansk Data Arkiv. Arkivernes pligter og beføjelser i forhold til administrationen, offentligheden og forskningen er fastsat i Lov nr. 1050 af 17. december 2002. Ved udmøntningen af Kulturministeriets andel af UMTS-midlerne er bevillingen forhøjet med samlet 3,5 mio. kr. til digitalisering og 3 mio. kr. til forskning i perioden 2003 til 2005. Der er i 2005 afsat 8,3 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 0,4 mio. kr.

21.32.05 Dansk Folkemindesamling

Dansk Folkemindesamling fremmer udforskning, sikring og dokumentation af dagliglivets ikke-materielle kultur fra renæssancen til i dag. Det er samlings opgave at studere og bevare den åndelige kulturarv i Danmark, som den kommer til udtryk i historiske og nutidige befolkningsgruppers levevis, forestillingsverden, myter, fortællinger, sange og musik. Dansk Folkemindesamling skal gennem indsamling udbygge arkivet og tilgængeliggøre samlingerne ved trykte og elektroniske registraturer, besvarelse af forespørgsler og servicering af besøgende. Folkemindesamlingen skal løbende formidle sine forskningsresultater til den videnskabelige verden og den almene offentlighed. Der er i 2005 afsat 2,6 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 0,1 mio. kr.

21.32.07 Dansk Sprognævn

Ifølge L 320 14/5 1997 har Dansk Sprognævn til opgave at følge det danske sprogs udvikling, bl.a. ved indsamling af nye ord og ordanvendelser. Nævnet har endvidere til opgave at fastlægge den danske retskrivning og at give myndighederne og offentligheden råd og oplysninger om det danske sprog. Nævnet redigerer og udgiver den officielle danske retskrivningsordbog, hvori den retskrivning nævnet har fastlagt, offentliggøres. Siden 1999 har den alfabetiske del af Retskrivningsordbogen været gratis tilgængelig på Sprognævnets hjemmeside. Nævnet udgiver desuden bladet Nyt fra Sprognævnet. Der er i 2005 afsat 1,2 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 0,3 mio. kr.

21.33.11 Nationalmuseet

Nationalmuseet er Danmarks kulturhistoriske hovedmuseum. Der er i 2005 planlagt forsknings- og udviklingsaktiviteter for 32,6 mio. kr., hvilket i forhold til 2004 er en stigning på 5,6 mio. kr.

21.33.15 Tøjhusmuseet

Der er fastlagt retningslinjer for museets forskning i L 224 27/3 1996 om forskning ved arkiver, biblioteker, museer m.v. Der er i 2005 planlagt forsknings- og udviklingsaktiviteter for 1,3 mio. kr., hvilket i forhold til 2004 er et fald på 0,8 mio. kr.

21.33.21 Statens Museum for Kunst

Statens Museum for Kunst er i henhold til L 473 7/6 2001 om museer Danmarks hovedmuseum for billedkunst. Museet har til opgave – gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling – at belyse den danske og udenlandske billedkunst, fortrinsvis fra den vestlige kulturkreds efter år 1300. Statens Museum for Kunst finansierer bl.a. kunstkøb, forskning og formidling gennem tilskud fra fonde og virksomheder – herunder til løn. Der er i 2005 planlagt forsknings- og udviklingsaktiviteter for 38,4 mio. kr., hvilket i forhold til 2004 er et fald på 0,4 mio. kr.

21.33.31 og 21.33.33 Tilskud til museer med almindelig tilskudsordning samt tilskud til museer med særlig tilskudsordning

Efter museumslovens § 13 kan kulturministeren efter indhentet udtalelse fra Kulturarvsstyrelsen statsanerkende et museum med henblik på, at museet kan indgå med et ansvarsområde i det landsdækkende museumsarbejde. Såfremt et museum har opnået statsanerkendelse, ydes et statsligt tilskud til museets drift. Der er i 2005 fra disse hovedkonti planlagt forsknings- og udviklingsaktiviteter på statsanerkendte museer for 78,3 mio. kr., hvilket i forhold til 2004 er et fald på 26,2 mio. kr.

21.33.37 Diverse tilskud

Bevillingen anvendes til fremme af museernes virksomhed i Danmark. Bevillingen kan således bl.a. anvendes til indkøb af kunst og anskaffelse af museumsgenstande, særlige konserveringsarbejder og museumstekniske forbedringer, løsning af fællesopgaver og tilskud til fællesinstitutioner, enkelte museers løsning af særlige opgaver, undersøgelser, indsamling, registreringer og bevaringsopgaver inden for det naturvidenskabelige område, midlertidig støtte til enkelte museer og undersøgelser, indsamling, registreringer og bevaringsarbejder inden for nyere tids kulturhistorie. Der er i 2005 planlagt forsknings- og udviklingsaktiviteter for 7,8 mio. kr., hvilket i forhold til 2004 er til et fald på 2,3 mio. kr.

21.41.07 Arkitektskolen i Aarhus

Arkitektskolen i Aarhus har som højere uddannelsesinstitution til opgave på kunstnerisk og videnskabeligt grundlag at give uddannelse i arkitektur på højeste niveau samt udøve kunstnerisk udviklingsvirksomhed og forskning inden for arkitekturen. Skolen har udrednings-, registrerings- og forskningsopgaver finansieret af private fonde og tilskud samt offentlige fondsmidler. Der er i 2005 afsat 19,8 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver, hvilket i forhold til 2004 udgør en stigning på 2,7 mio. kr.

21.41.08 Kunstakademiets Arkitektskole

Kunstakademiets Arkitektskole har som højere uddannelsesinstitution til opgave på kunstnerisk og videnskabeligt grundlag at tilbyde uddannelse i arkitektur indtil det højeste niveau samt udøve kunstnerisk udviklingsvirksomhed og forskning inden for arkitekturen. Der er i 2005 afsat 21,5 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 0,5 mio. kr.

21.41.09 Kunstakademiets Billedkunstskoler

Kunstakademiets Billedkunstskoler har til opgave på kunstnerisk og videnskabeligt grundlag at tilbyde uddannelse i maler-, billedhugger- og grafisk kunst med tilgrænsende kunstarter indtil det højeste niveau. Skolen skal endvidere udøve kunstnerisk udviklingsvirksomhed og på videnskabeligt grundlag drive forskning inden for billedkunst. Der er i 2005 afsat 6,6 mio. kr. til

forsknings- og udviklingsopgaver. Der var ikke i 2004 afsat forskningsbevillinger under denne hovedkonto.

21.41.10 Kunstakademiets Konservatorskole

Konservatorskolen har som højere uddannelsesinstitution til opgave på kunstnerisk og videnskabeligt grundlag at tilbyde uddannelse i konservering og restaurering indtil det højeste niveau samt på videnskabeligt grundlag at drive forskning inden for disse fagområder. Der er i 2005 afsat 8,2 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver. Der var ikke i 2004 afsat forskningsbevillinger under denne hovedkonto.

21.41.15 Danmarks Designskole

Som led i den politiske flerårsaftale på uddannelsesområdet har Danmarks Designskole som mål at styrke designforskningen. Danmarks Designskole indgår derfor sammen med Designskolen Kolding, Kunstakademiets Arkitektskole og Arkitektskolen i Aarhus i Center for Designforskning. Der er i 2005 afsat 6,4 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver. Der var ikke i 2004 afsat forskningsbevillinger under denne hovedkonto.

21.41.21, 21.41.22, 21.41.23, 21.41.24 samt 21.41.26 Det Kgl. Danske Musikkonservatorium, Det Jyske Musikkonservatorium, Vestjysk Musikkonservatorium, Det Fynske Musikkonservatorium samt Rytmask Musikkonservatorium

Det Kgl. Danske Musikkonservatorium har sammen med de øvrige konservatorier, i henhold til lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, *jf. lovbekendtgørelse nr. 899 af 21. september 2000*, til opgave at varetage den højeste uddannelse i musik og musikpædagogik og i øvrigt bidrage til fremme af musikkulturen i Danmark. Konservatorierne skal endvidere udøve kunstnerisk og pædagogisk udviklingsvirksomhed og kan på videnskabeligt grundlag drive forskning inden for fagområderne. Konservatorierne kan endvidere udbyde efteruddannelse i musik og musikpædagogik. Der er i 2005 afsat 13,7 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 2,5 mio. kr.

21.41.51 Danmarks Biblioteksskole

Biblioteksskolen har som højere uddannelsesinstitution til opgave at tilbyde videregående uddannelse og at drive forskning inden for biblioteks- og informationsvidenskab indtil det højeste videnskabelige niveau. Der er i 2005 afsat 20,8 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver, hvilket i forhold til 2004 er en stigning på 0,3 mio. kr.

§ 23. Miljøministeriet

Af tabel 7.22 fremgår Miljøministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.22. Miljøministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sektorforskning	255,6	287,4	306,3	319,6	325,2	309,6	324,2	318,9	240,5	166,2	161,4	155,0	148,9	142,5
Int. aktiviteter	25,6	12,5	12,2	34,7	11,7	11,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre større tilskudspuljer	0,0	39,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andet	95,6	52,3	92,0	71,7	88,4	71,3	67,2	40,6	37,1	40,4	31,6	28,9	27,7	27,7
I alt	376,8	391,8	410,5	426,0	425,3	392,2	391,4	359,4	277,6	206,6	193,0	183,9	176,6	170,2
Indeks (2005=100)	195,1	202,9	212,6	220,6	220,3	203,1	202,7	186,1	143,8	107,0	100,0	95,3	91,5	88,2

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.23 fremgår Miljøministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.23. Miljøministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
23.21 Fællesudgifter	3,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
23.23 Renere produkter m.v.	6,2	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0
23.24 Miljøforanstaltninger i landbruget	14,3	22,8	14,0	14,0	14,0	14,0
23.31 Miljøundersøgelser	93,9	100,6	104,2	99,6	94,3	88,7
23.41 Skov-, landskabs- og planlægningsforskning ¹	69,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
23.51 Fællesudgifter	8,1	5,2	11,3	8,2	7,0	7,0
23.55 Privat skovbrug m.v.	5,4	5,4	5,3	5,7	5,7	5,7
23.61 Geologisk forskning og undersøgelser	68,5	57,1	57,2	55,4	54,6	53,8
23.91 Kortproduktion	9,0	8,5	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	277,6	206,6	193,0	183,9	176,6	170,2

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Forsknings- og udviklingsbevillingerne afholdes primært inden for de sektorforskningsinstitutioner, som hører under Miljøministeriet.

Reduktionen i forsknings- og udviklingsbevillingerne siden 2001 skyldes hovedsageligt de indarbejdede generelle krav til effektiviseringsforbedringer og i visse tilfælde udløb eller bortfald af opgaver. Fra 2004 til 2005 planlægges et fald på 13,6 mio. kr. I perioden 2006 til 2008 vil forsknings- og udviklingsaktiviteterne falde ca. 14 mio. kr. fra ca. 184 mio. kr. til ca. 170 mio. kr.

Miljøministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeler sig fra 2005 og frem på fire hovedområder: 23.2 Miljøbeskyttelse, 23.3 Miljøundersøgelser, 23.5 Skov- og Naturforvaltning m.v. og 23.6 Geologisk forskning og undersøgelser.

23.21.01 Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen er national myndighed på miljøområdet og administrerer Miljøministeriets lovgivning på området. Miljøstyrelsens opgaver og ansvarsområder er bl.a. fastlagt i Lov om miljøbeskyttelse, Lov om vandforsyning, Lov

om kemiske stoffer og produkter, Lov om beskyttelse af havmiljøet, Lov om betalingsregler for spildevandsanlæg og Lov om jordforurening. Der er i 2004 og 2005 afsat årligt 1,0 mio. kr. til forskning og udvikling.

23.24.31 Aktiviteter vedrørende bekæmpelsesmidler

Indsatsen omfatter udgifter til administration, tilsyn og kontrol, information, efteruddannelse af brugere af plantebeskyttelses- og biocidmidler, forskning i midlernes virkning samt forskning og udvikling med henblik på at nedbringe den samlede miljø- og sundhedsmæssige belastning fra plantebeskyttelses- og biocidmidler. Der er i 2005 afsat 14,0 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør et fald på 8,8 mio. kr.

23.31.01 Danmarks Miljøundersøgelser

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) er en sektorforskningsinstitution, som har til opgave at varetage forsknings-, rådgivnings-, overvågnings- og formidlingsopgaver inden for miljø- og naturområdet. DMU står for den største del af forsknings- og udviklingsaktiviteterne på Miljøministeriets område. Der er således i 2005 afsat 104,2 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør en stigning på 3,6 mio. kr.

23.51.01 Skov- og Naturstyrelsen

Skov- og Naturstyrelsen er den nationale myndighed på skov- og naturområdet. Opgaverne varetages bl.a. gennem forsknings-, udviklings- og analysearbejdet vedrørende skov- og naturområdet. Der er afsat 11,3 mio. kr. i 2005 til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2004 udgør en stigning på 6,1 mio. kr.

23.55.05 Produktudvikling af skovbrugsprodukter

I henhold til skovloven kan der ydes tilskud til produktudvikling med det formål at styrke konkurrenceevnen og mindske konjunkturfølsomheden i skovbruget og træindustrien. Der er afsat 5,3 mio. kr. i 2005 til forskning og udvikling, hvilket er 0,1 mio. kr. mindre end i 2004.

23.61.01 Danmarks og Grønlands Geologiske undersøgelser

Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS) er en sektorforskningsinstitution. Institutionen varetager geologisk dataindsamling og kortlægning samt forskning, rådgivning og formidling med det formål at øge kendskab til udnyttelse og beskyttelse af Danmarks geologiske værdier. I 2005 er forsknings- og udviklingsbevillingen til GEUS 57,2 mio. kr., hvilket er 0,1 mio. kr. mere end i 2004.

23.91.01 Kort- og Matrikelstyrelsen

Fra 2005 er sektorforskningsaktiviteter vedrørende seismologi overflyttet til hovedkonto 23.61.01 Danmarks og Grønlands Geologiske undersøgelser og

sektorforskning i geodæsi overført til Danmarks Rumcenter under hovedkonto 19.55.01.

§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Af tabel 7.24 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.24. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sektorforskning	249,5	308,8	272,0	274,6	359,7	342,7	378,4	383,4	380,9	343,3	227,5	199,4	206,1	192,7
Int. aktiviteter	10,6	10,4	12,5	18,1	15,0	17,5	34,9	20,6	13,1	11,8	10,9	12,9	8,7	8,7
Andre større tilskudspuljer	481,5	498,0	666,6	667,1	612,1	675,6	418,8	304,1	266,2	219,0	280,2	290,3	278,9	276,8
Andet	55,2	29,2	20,6	22,3	23,8	4,9	18,8	10,9	10,5	9,9	1,2	1,2	1,2	1,2
I alt	796,8	846,5	971,7	982,1	1010,6	1040,7	850,8	719,1	670,7	584,0	519,8	503,8	494,9	479,4
Indeks (2005=100)	153,3	162,9	186,9	188,9	194,4	200,2	163,7	138,3	129,0	112,4	100,0	96,9	95,2	92,2

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.25 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.25. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
24.23 Struktur- og effektivitetsforbedringer inden for jordbrugs- og fiskeriområdet	169,2	140,3	131,6	126,6	126,0	124,4
24.33 Forskning inden for fødevarerområdet	491,0	433,8	387,0	376,0	367,7	353,8
24.37 Fiskeriforhold	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2
24.38 Fiskeriforskning	9,4	8,8	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	670,7	584,0	519,8	503,8	494,9	479,4

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

I 2004 udgjorde de samlede udgifter til basis- og programbevillinger 584 mio. kr. I 2005 budgetteres med 520 mio. kr. Faldet på 64 mio. kr. dækker over en reel stigning på 60 mio. kr., idet forskningsbevillingerne til Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning, som i 2004 var på 125 mio. kr. er overflyttet til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender. Den reelle stigning på 60 mio. kr. kan henføres til bl.a. et forskningsrelateret anlægsprojekt til renovering og modernisering af stalde under Forskningscenter Foulum samt nye forskningsbevillinger til forskningsprogrammet FØJO III under forskningscenter for økologisk jordbrug samt forskningsbevillinger i forbindelse med vandmiljøplan III.

I perioden 2006 til 2008 vil forsknings- og udviklingsaktiviteterne falde med ca. 24 mio. kr. fra ca. 504 mio. kr. til 480 mio. kr.

Forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fordeler sig på to hovedområder: 24.2 Generelle jordbrugs- og fiskeriforhold og 24.3 Kontrol, sygdomsbekæmpelse og forskning.

24.23.17 Innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren.

I henhold til L 421 2000 om tilskud til fremme af innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren (innovationsloven) kan der meddeles tilsagn om tilskud til at gennemføre projekter til innovation, forskning og udvikling af jordbrugs- og fiskeriprodukter, samt aktiviteter, som er nødvendige forudsætninger for en erhvervsmæssig udnyttelse af resultaterne af udviklingsarbejdet. Der er til forskning og udvikling i 2005 afsat 131,6 mio. kr., hvilket er 8,7 mio. kr. mindre end i 2004.

24.33.02 Tilskud til fødevarerforskning

Formålet med tilskudsbevillingerne er at yde tilskud til fremme af forskning og udvikling samt internationalt samarbejde vedrørende forskning og udvikling, der kan bidrage til fødevarersektorens udvikling, herunder sikre forbrugere sunde fødevarer samt fremme af en lønsom produktion. Forskningen og udviklingen skal medvirke til at sikre, at udviklingen sker under hensyntagen til bæredygtig udnyttelse og forvaltning af ressourcegrundlaget, idet der lægges vægt på kvalitet, fødevarerikkerhed, plante- og dyresundhed, dyrevelfærd samt arbejdsmiljø. Der er i 2005 til forskning og udvikling afsat 159,5 mio. kr., hvilket er 69,0 mio. kr. mere end i 2004.

24.33.03 Danmarks JordbrugsForskning

Danmarks JordbrugsForskning er en sektorforskningsinstitution, der har til opgave at udføre relevant forskning og udvikling på højt internationalt niveau. Institutionen bidrager til det nationale og internationale videngrundlag på jordbrugs- og fødevarerområdet, uvildig rådgivning af myndigheder, erhverv og forbrugere, sunde og sikre fødevarer af høj kvalitet, en effektiv og konkurrencedygtig jordbrugs- og fødevarerproduktion, en miljø- og samfundsmæssig forsvarlig udnyttelse af naturressourcerne, teknologiudvikling og innovation samt kandidat- og forskeruddannelser. Der er i 2005 til forskning og udvikling afsat 153,8 mio. kr., hvilket er 4,2 mio. kr. mindre end i 2004.

24.33.04 Anlægsprogram

Som led i regeringsinitiativet "flere i beskæftigelse - lavere ledighed" fra marts 2004 afsættes der under Danmarks JordbrugsForskning midler til ombygning af stalde på forskningscenter Foulum. Der er til forskning og udvikling i 2005 afsat 31,8 mio. kr., hvilket er 15,6 mio. kr. mere end i 2004.

24.33.17 Danmarks Fiskeriundersøgelser

Danmarks Fiskeriundersøgelsers opgave er at forske, rådgive og formidle om bæredygtig og kvalitetsorienteret udnyttelse af havet og de ferske vandes levende ressourcer. Forskningen omfatter alle led i kæden fra vand til bord, og institutionen rådgiver på den baggrund Fødevareministeriet, andre offentlige institutioner, internationale rådgivningsorganisationer og fiskerierhvervet om udnyttelse af akvatiske ressourcer. Danmarks Fiskeriundersøgelser skal yde forskning af høj international klasse, relevant og anvendelig rådgivning og effektiv og målrettet formidling af resultaterne. Der er til forskning og udvikling under institutionen i 2005 afsat 41,9 mio. kr., hvilket er 2,7 mio. kr. mindre end i 2004.

24.37.50 Øvrige tilskud vedrørende fiskerisektoren (berunder ICES og EUROFISH)

Det Internationale Havundersøgelsesråd (International Council for the Exploration of the Sea, ICES), der er en international organisation, har hovedsæde i København. ICES er forum for international koordination af videnskabelige undersøgelser af havet og dets levende ressourcer. Rådets anbefalinger anvendes ved fiskerireguleringer i Nordatlanten, Nordsøen og Østersøen samt vedrørende beskyttelse af havmiljøet i disse områder. Medlemsbidraget medvirker til fremme af en international koordinering af de nationale videnskabelige undersøgelser på området med 1,2 mio. kr. i 2005. I forhold til 2004 udgør dette en stigning på 0,1 mio. kr.

§ 27. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender

Af tabel 7.26 fremgår Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.26. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004 ¹	2005	2006	2007	2008
Sektorforskning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	121,9	92,3	85,4	87,2
I alt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	121,9	92,3	85,4	87,2
Indeks (2005=100)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	75,7	70,1	71,5

1) Da Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender først figurerer på Finansloven for 2005, figurerer der i forskningsbudgetsammenhæng også først forskningsbevillinger under ministeriet for 2005.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.27 fremgår Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.27. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
27.42 Fødevarer- og veterinærforskning	0,0	0,0	121,9	92,3	85,4	87,2
I alt	0,0	0,0	121,9	92,3	85,4	87,2

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender blev oprettet ved kongelig resolution af 2. august 2004. Resolutionen fastlægger, at det nye ministerium overtager ansvaret for hhv. Forbrugerstyrelsen, Fødevedirektoratet, Danmarks Fødevarerforskning, sager vedrørende generel børne-, ungdoms- og familierpolitik, de under Civilretsdirektoratet hørende sagsområder med visse undtagelser samt sager vedrørende barselsdagpenge og børnepasningsorlov. Af disse områder er der i øjeblikket kun forskningsaktiviteter under Danmarks Fødevarerforskning, *jf. herunder.*

27.42.01 Danmarks Fødevarerforskning

Danmarks Fødevarerforskning skal gennem forskning, veterinær diagnostik, overvågning og rådgivning samt gennem internationalt samarbejde sikre et optimalt videnskabeligt, faktuel og analytisk grundlag for danske myndigheders administration, information og politikformulering inden for områderne sunde og sikre fødevarer. Dertil kommer forebyggelse og bekæmpelse af husdyrsygdomme, fremme af produktionsforhold, der sikrer husdyrenes sundhed og velfærd, human ernæring og forebyggelse af kostrelaterede sygdomme hos mennesker, samt indgå i Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes beredskab vedrørende fødevarer sikkerhed og husdyrsundhed. Der er til forskning og udvikling i 2005 afsat 103,4 mio. kr., hvilket i forhold til 2004 er et fald på 21,1 mio. kr.

27.42.02 Anlægsprogram

Som led i regeringsinitiativet "Flere i beskæftigelse – lavere ledighed" fra marts 2004 afsættes der midler til et forskningsrelateret anlægsprojekt under Danmarks Fødevarerforskning (DFVF) vedrørende etablering af mund- og klovesygehed ved DFVF's afdeling på Lindholm Ø. Der er til forskning og udvikling i 2005 afsat 18,5 mio. kr.

§ 28. Trafikministeriet

Det er ved kongelig resolution d. 18/2-05 bestemt at ændre betegnelsen for Trafikministeriet til Transport- og Energiministeriet. Resolutionen medfører endvidere, at ressortansvaret for sager vedrørende energilovgivningen overføres fra økonomi- og erhvervsministeren til trafikministeren med den bemærkning, at Energitilsynet fortsat sekretariatsbetjenes af Konkurrencestyrelsen. Disse ændringer indgår ikke i dette afsnit, som således forholder sig stringent til forsknings- og udviklingsbevillingerne som det følger af den vedtagne finanslov for 2005.

Af tabel 7.28 fremgår Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2008.

Tabel 7.28. Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sektorforskning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,1	10,9	9,6	9,2	8,6	8,6	8,5	8,5
Int. aktiviteter	1,9	1,3	1,3	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre større tilskudspuljer	98,1	62,3	42,3	0,0	29,3	0,0	28,1	24,4	30,8	23,0	13,2	13,2	13,2	13,2
Andre forskningsinst.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	43,5	41,2	13,3	12,9	12,8	13,0	12,7	12,0	11,8
Andet	41,3	54,6	59,3	96,7	71,2	64,8	42,5	67,1	32,3	74,8	19,9	19,3	18,9	18,9
I alt	141,3	118,1	102,8	97,4	100,5	108,3	138,9	115,8	85,6	119,8	54,7	53,8	52,6	52,4
Indeks (2005=100)	258,3	215,9	187,9	178,0	183,7	198,0	253,9	211,7	156,5	219,0	100,0	98,4	96,2	95,8

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.29 fremgår Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2003 til 2008.

Tabel 7.29. Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2003-2008 i mio. kr., 2005-priser.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
28.11 Centralstyrelsen	9,6	9,2	8,6	8,6	8,5	8,5
28.21 Veje	20,0	21,7	17,2	17,2	16,2	16,2
28.32 Meteorologi	12,9	12,8	13,0	12,7	12,0	11,8
28.33 Flyvesikringstjeneste	9,5	4,6	1,7	0,0	0,0	0,0
28.42 Kystbeskyttelse og havne	2,8	3,8	1,0	2,1	2,7	2,7
28.63 Banedanmark	30,8	67,7	13,2	13,2	13,2	13,2
I alt	85,6	119,8	54,7	53,8	52,6	52,4

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger udgør i 2005 54,7 mio. kr., hvilket er 65,1 mio. kr. mindre end i 2004. Faldet kan langt overvejende henføres til, at Banedanmark i 2005 ikke anvender anlægsmidler til ATC-togstop, da projektets forskningsaktiviteter er afsluttet i 2004, jf. nedenfor.

Fra 2006 til 2008 vil forsknings- og udviklingsaktiviteter udgøre mellem 52 og 54 mio. kr. årligt.

Trafikministeriets forsknings- og udviklingsopgaver udføres af Danmarks TransportForskning, Vejdirektoratet, Danmarks Meteorologiske Institut, Naviar samt Banedanmark. Derudover udfører Kystdirektoratet analyser og projekter i relation til kystbeskyttelse.

Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeler sig på fem hovedområder: 28.1 Fællesudgifter, 28.2 Vejtrafik, 28.3 Luftfart og meteorologi, 28.4 Kyster, havne og færgetrafik og 28.6 Banetrafik.

28.11.75 Danmarks TransportForskning

Danmarks TransportForskning har til formål at styrke transportforskningen med særligt fokus på fagområderne transportsikkerhed og -risiko, samt transportøkonomi og transportmodeller. Inden for disse forskningsområder driver Danmarks Transportforskning såvel grundforskning som anvendelsesorienteret forskning og arbejder desuden med innovation, udredning og formidling af viden med det formål at nyttiggøre forskningsresultater og bringe dem i anvendelse. Der er i 2005 afsat 8,6 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket er 0,6 mio. kr. mindre end i 2004.

28.21.10 og 28.21.40 Vejsektoropgaver og Trafik

Forsknings- og udviklingsaktiviteterne under hovedkonto 28.21.10 omfatter overordnet planlægning i vej- og trafiksektoren ved hjælp af trafikmodeller på baggrund af analyser af trafikken og dens udvikling baseret på indsamlede vej- og trafikdata, samt analyser af trafikens konsekvenser for bl.a. uheld og miljø til brug for fastlæggelsen af trafikpolitikken. Endelig omfatter de Vejdirektoratets generelle og tværgående udviklingsopgaver, herunder udvikling af materialer, genanvendelse og forbedret råstofudnyttelse m.v.

Forsknings- og udviklingsaktiviteterne under 28.21.40 knytter sig til trafikledelse og omfatter forskellige aktiviteter til udvikling af statsvejnettet, herunder metoder og teknikker til rationel trafikafvikling og -regulering. Der er i 2005 under de to hovedkonti afsat 17,2 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket er 4,5 mio. kr. mindre end i 2004.

28.32.01 Danmarks Meteorologiske Institut

Forsknings- og udviklingsindsatsen i Danmarks Meteorologiske Institut (DMI) er en forudsætning for, at DMI løbende kan tilpasse såvel produktion som formidling til nye teknologier (satellit- og flybaserede observationssystemer, ændrede kommunikationssystemer, computerteknik osv.) og sikre en tidssvarende produktkvalitet efter brugernes behov. Forskning og udvikling udføres inden for alle instituttets arbejdsområder. Foruden Forsknings- og Udviklingsafdelingen løser både Vejrtenesteafdelingen og Observationsafdelingen opgaver af forsknings- og udviklingsmæssig karakter. En central opgave for Forsknings- og Udviklingsafdelingen er at udvikle og vedligeholde instituttets ekspertsystemer som beslutningsstøttesystemer og numeriske prognosemodeller, glatføremodel, luftmiljømodeller og klima-/sæsonprognosemodel, men også forskning og udvikling med henblik på forbedret udnyttelse af data fra satellitter til vejr- og klimaovervågning er vigtig. Der er i 2005 afsat 13,0 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket er 0,2 mio. kr. mere end i 2004.

28.33.01 Lufttrafik tjeneste i Danmark

Naviair har siden 2001 været deltager af TEN-T projektet: North European ADS-B Network (NEAN) Update Programme (NUP). NUP-projektet har til

formål at videreudvikle, teste og evaluere et system, som er baseret på satellitnavigationssystemer, der kan anvendes til trafikovervågning ved positionsbestemmelse, navigations- og landingshjælpemiddel samt for datatransmission mellem luftfartøjer og systemer på jorden. NUP-programmets anden fase forventes afsluttet medio 2005, hvilket forklarer den faldende forsknings- og udviklingsprofil på aktivitetsområde 28.33 Flyvesikringstjeneste. Der er i 2005 afsat 1,2 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket er 2,2 mio. kr. mindre end i 2004.

28.33.03 Lufttrafiktjeneste Grønland

Området vedrører lufttrafiktjeneste i grønlandsk luftrum under flightlevel 195. Danmark har ifølge internationale aftaler pligt til at drive lufttrafiktjeneste i grønlandsk luftrum, herunder kommunikationstjeneste, eftersøgnings-tjeneste m.v. Der er i 2005 afsat 0,5 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket er 0,7 mio. kr. mindre end i 2004.

28.42.03 Kystbeskyttelse, havne m.v.

Hovedkontoen omfatter en række kystrelaterede anlægsbevillinger, som i visse tilfælde indebærer forskning og udvikling. I 2005 udgør forskning og udviklingsaktiviteter 1,0 mio. kr., hvilket er 2,8 mio. kr. mindre end i 2004.

28.63.01 Banedanmark

Banedanmark varetager administration, udvikling, drift og udbud af opgaver vedrørende statens jernbanenet, herunder jernbanedelen af den faste forbindelse over Storebælt og landanlæggene ved Øresundsforbindelsen. Banedanmark forestår desuden den daglige trafikstyring af statens jernbanenet, formidler trafikinformation til passagererne, sælger kørestrøm til jernbanevirksomhederne og teleydelser til jernbanevirksomheder og telekommunikationsvirksomheder. I 2005 udgør forskning og udviklingsaktiviteter 13,2 mio. kr., hvilket er 9,8 mio. kr. mindre end i 2004.

8. Sektorforskningsinstitutioner

Sektorforskningsinstitutionerne er institutioner, som hører under sektorforskningsloven og omfatter eksempelvis Danmarks Veterinærinstitut, Danmarks Miljøundersøgelser og Arbejdsmiljøinstituttet. Sektorforskningen omfatter en række meget forskelligartede offentlige forskningsinstitutioner, der er placeret under 11 forskellige ministerier. Institutionerne knytter sig dog hovedsagelig til Miljøministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Af tabel 8.1 fremgår bevillingerne afsat til sektorforskningsinstitutioner.

Tabel 8.1. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til sektorforskningsinstitutioner, 2003-2008 mio. kr., 2005-priser.

§		2003	2004	2005	2006	2007	2008
06	DK Center f. Int.nat. Studier og Menneskerettigheder	25,9	22,6	23,2	23,2	23,1	23,1
08	Statens Byggeforskningsinstitut - By og Byg	42,4	40,8	35,9	35,5	35,0	34,5
12	Departementet	19,0	18,0	19,9	19,9	19,9	19,9
12	Forsvarskommandoen	37,7	47,9	46,2	46,2	46,2	46,2
15	John F. Kennedy Institutet - Statens Øjenklinik	5,9	5,9	6,5	6,3	6,3	6,3
15	Socialforskningsinstitutet	43,9	41,7	40,7	38,7	38,1	37,4
16	Statens Institut for Folkesundhed	7,5	7,1	7,1	7,0	6,8	6,7
16	Statens Serum Institut	27,5	32,2	32,2	31,5	31,0	30,3
17	Arbejdsmiljøinstitutet	55,2	54,2	59,8	58,6	56,8	55,7
19	Danmarks Rumcenter	24,9	26,8	36,9	36,5	36,1	32,6
19	Forskningscenter Risø	256,5	237,5	221,1	232,4	212,4	208,8
19	Center for sprogteknologi	3,9	0	0	0	0	0
19	Analyseinstitut for forskning	1,5	0	0	0	0	0
23	Danmarks Miljøundersøgelser	93,9	100,6	104,2	99,6	94,3	88,7
23	Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse	68,5	57,1	57,2	55,4	54,6	53,8
23	Kort- og Matrikelstyrelsen	9,0	8,5	0	0	0	0
23	Forskningscenter for skov og landskab	69,1	0	0	0	0	0
24	Anlægsprogram	17,2	16,2	31,8	5,7	5,7	5,7
24	Danmarks Fiskeriundersøgelser	48,8	44,6	41,9	41,9	41,1	40,3
24	Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning	142,5	124,5	0	0	0	0
24	Danmarks JordbrugsForskning	162,0	158,0	153,8	151,8	159,3	146,7
24	Fødevarerøkonomisk institut	10,4	0	0	0	0	0
27	Anlægsprogram	0	0	18,5	0	0	0
27	Danmarks Fødevarerforskning	0	0	103,4	92,3	85,4	87,2
28	Danmarks TransportForskning	9,6	9,2	8,6	8,6	8,5	8,5
I alt		1.183	1.053	1.049	991,0	961,0	932,0

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Med et fald på ca. 4 mio. kr. svarende til under ½ pct. er de samlede statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til sektorforskning fra 2004 til 2005 stort set uændrede. Der kan under de forskellige sektorforskningsinstitutioner registreres nogle få større bevægelser. Eksempelvis sker der et fald på 16,4 mio. kr. under forskningscenter Risø, hvilket skyldes, at centrets forskningsbevillinger i stigende grad er eksternt finansierede. Under Danmarks Rumcenter, som tidligere hed Dansk Rumforskningsinstitut, ses en stigning fra 2004 til 2005 på 10,1 mio. kr. Stigningen skyldes, at Kort- og Matrikelstyrelsens geodætiske sektorforskningsområde pr. 1. januar 2005 er fusioneret med Dansk Rumforskningsinstitut under Danmarks Rumcenter. Bortfaldet af forskningsbevillinger under Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning (§24) skyldes, at området er overflyttet til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender (§27) under navnet Danmarks Fødevarerforskning.

Af tabel 8.2 fremgår bevillingerne til andre forskningsinstitutioner, som er kendetegnet ved primært at være biblioteker og museer samt derudover et

antal mindre forskningsinstitutioner, som ikke er omfattet af et fælles lovgrundlag (modsat sektorforskningsinstitutionerne).

Tabel 8.2. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til andre forskningsinstitutioner, 2003-2008 mio. kr., 2005-priser.

§	2003	2004	2005	2006	2007	2008
06 Menneskerettigheder og demokratisering	0	8,7	10,1	10,1	10,1	10,1
07 DREAM-Gruppen	1,3	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
07 Velfærdskommissionen	0	7,2	5,6	0	0	0
08 Danmarks Statistik	6,4	6,5	9,4	9,4	9,4	9,4
08 Departementet	1,4	1,3	1,1	1,3	1,3	1,3
08 Det Økonomiske Råd	2,7	2,0	2,4	2,2	2,0	2,0
17 Beskæftigelsespol. forsøgs- og udredningsvirks. m.v.	2,1	1,3	1,3	0	0	0
19 Andre programaktiviteter	0	2,6	2,5	2,5	0	0
19 Dansk Polarcenter	11,2	10,9	11,2	10,4	10,2	10
20 Statens pædagogiske Forsøgscenter	5,2	5,2	5,1	5,0	5,0	4,9
21 Anlægsprogram, biblioteker	0	18,3	0	0	0	0
21 Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek	12,0	13,9	17,1	17,1	16,8	16,6
21 Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek	30,7	30,3	32	31,3	31,1	31
21 Dansk Folkemindesamling	3,0	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6
21 Dansk Landbrugsmuseum	0,1	0,1	0	0	0	0
21 Dansk Sprognævn	1,6	1,5	1,2	1,2	1,2	1,2
21 Den Hirschsprungske Samling	0,1	0,1	0	0	0	0
21 Det Kongelige Bibliotek	86,3	85,1	86	83,5	81,4	81
21 Diverse tilskud	4,2	10,1	7,8	7,8	7,8	7,8
21 Forskellige tilskud	4,4	4,2	4,0	4,0	4,0	4,0
21 Jagt- og Skovbrugsmuseet	0,2	0,2	0	0	0	0
21 Nationalmuseet	47,7	27,0	32,6	23,6	23,4	23,3
21 Statens Arkiver	6,4	8,7	8,3	5,0	5,0	4,9
21 Statens Museum for Kunst	38,2	38,8	38,4	35,4	35,2	35,0
21 Statsbiblioteket og statens avissamling i Århus	53,2	52,1	52,3	53,3	52,8	52,7
21 Tilskud til folkebiblioteksformål mv.	15,4	15,6	15,9	15,9	15,9	15,9
21 Tilskud til museer med almindelig tilskudsordning	41,6	51,7	40,1	40,4	40,2	51,5
21 Tilskud til museer med særlige tilskudsordninger mv.	45,4	52,8	38,2	38,2	38,0	49,6
21 Tøjhusmuseet	2,1	2,1	1,3	1,3	1,3	1,3
28 Danmarks Meteorologiske Institut	12,9	12,8	13,0	12,7	12,0	11,8
I alt	435,8	474,8	440,5	415,2	407,7	428,9

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Hovedsektoren Andre forskningsinstitutioner domineres af forskningsinstitutioner under Kulturministeriet, som modtager 86 pct. af forskningsbevillingerne til andre forskningsinstitutioner. Bevillingerne på området er i perioden 2004 til 2008 svagt faldende, hvilket bl.a. kan tilskrives afslutningen af Velfærdskommissionens arbejde i 2005 samt faldende forskningsbevillinger til Nationalmuseet, Statens Museum for Kunst og Det Kgl. Bibliotek, *jf. afsnittet vedr. Finansministeriet og Kulturministeriet.*

9. Andre større tilskudspuljer og andet

Af tabel 9.1 fremgår de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til *andre større tilskudspuljer*, mens de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til *andet* fremgår af tabel 9.2.

Andre større tilskudspuljer vedrører tilskudspuljer, som er større end 25 mio. kr. Endvidere er de forventede udbetalinger fra Højteknologifonden samt reserven til UMTS placeret under denne hovedsektor. *Andet* vedrører øvrige tilskudspuljer m.v. til forskningsformål.

Tabel 9.1. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til andre større tilskudspuljer (jf. tabel 4.1), 2003-2008 mio. kr., 2005-priser.

§		2003	2004	2005	2006	2007	2008
07	Fremme af digital forvaltning	0	0	10,0	10,0	0	0
08	Tilskud til energiforskning	37,0	61,3	65,8	65,9	65,9	65,9
15	Med familien i centrum	0	14,0	23,9	23,8	18,8	0
15	Strategisk forskningsprogram for velfærdsforskning	0	25,6	25,0	25,0	25,0	0
15	Udvikling af socialt arbejde og brugerinddragelse	26,6	7,5	3,0	0,3	0	0
17	Arbejds miljøforskningsfond	43,5	27,5	41,1	33,7	11,7	12,7
17	Arbejds miljøhandlingsplan 1999	6,6	0	0	0	0	0
19	Andre programaktiviteter	0	5,1	12,2	12,2	12,2	12,2
19	Departementet	26,1	25,6	25,0	25,0	0	0
19	Fællesbevillinger	0	26,1	0	0	0	0
19	Generelle reserver og udredninger	22,4	18,0	20,9	7,5	6,4	6,4
19	Netværkssamfundet	63,6	6,8	0	0	0	0
19	Reserve til nye initiativer	0	0	0	285,0	285,0	285,0
19	Reserver og budgetregulering	0	0	0	0	12,5	48,2
19	Støtte til Arktisk forskning	30,8	32,2	30,1	30,2	28,7	28,1
19	Udvikling af kompetence og teknologi m.v.	599,6	514	537,0	561,1	586,5	586,4
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. uden tilsagnsordning i forbindelse med erhvervsrettede ungdomsuddannelser	80,3	50,6	21,9	32,6	34,3	33,0
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. uden tilsagnsordning i forbindelse med tværgående og internationale aktiviteter	34,0	35,7	13,2	20,0	22,0	21,3
20	IT, medier og folkeskolen	108,7	0	0	0	0	0
24	Innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren	169,2	140,3	131,6	126,6	126,0	124,4
24	Tilskud til fødevarerforskning	97,0	78,7	148,6	163,7	152,9	152,4
28	Banedanmark	30,8	23,0	13,2	13,2	13,2	13,2
I alt		1.376,2	1.092	1.122,5	1.436,1	1.401,1	1.389,2

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Bevillingen til andre større tilskudspuljer er i 2005 1.123 mio. kr. og forventes i 2008 at stige til 1.389 mio. kr. Det er karakteristisk for bevillingsprofilen, at der kan observeres store udsving mellem de enkelte år. Årsagen hertil

er bl.a., at tilskudspuljer som oftest anvendes som programmidler, hvilket indebærer, at midlerne er knyttet til et forskningsprogram/projekt, som er tidsbegrænset. Den markante stigning i midler fra 2005 til 2006 skyldes bl.a., at reserverne til nye initiativer (UMTS) endnu ikke er udmøntet. Reserven forventes udmøntet i 2005 af forhandlingskredsen vedrørende mobillicensauktionen. Desuden er der en stigning i midlerne til Udvikling af Kompetence og Teknologi mv., som kan tilskrives iværksættelse af en regional indsats med henblik på at give landets regioner bedre forudsætninger for at skabe videnbaseret vækst.

Tabel 9.2. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til andet (jf. "andet" i tabel 4.1), 2003-2008 mio. kr., 2005-priser.

§	2003	2004	2005	2006	2007	2008
07 Departementet	1,4	1,3	1,1	1,1	1,1	1,1
08 Erhvervsfremme m.v.	12,2	17,1	15,4	13,9	13,8	13,8
15 Center for selvmordsforskning m.v.	1,7	1,6	0	0	0	0
15 Departementet	1,0	1,0	0	0	0	0
15 Frivilligt socialt arbejde	2,1	2,0	2,,0	2,0	2,0	2,0
15 Genoptræning	4,4	2,6	2,2	2,2	0	0
15 Omstillingsinitiativer m.v.	2,1	4,3	0	0	0	0
15 Oplysning og vejledning vedrørende byfornyelse og boliger	5,0	2,3	2,1	2,1	2,1	2,1
15 Pulje til ældre- og pensionsområdet	2,2	1,4	6,4	3,0	1,0	0
15 Rammebeløb til handicappede m.v.	1,0	1,0	0	0	0	0
15 Rammebeløb til projekter på det børne- og familiepolitiske område	19,3	31,1	21,6	24,2	6,4	0
15 Støtte til nye boligtyper til særligt udsatte grupper	13,7	8,2	8,1	8,1	8,1	4,0
15 Tilbud til demente og andre svage ældre	5,8	6,2	3,7	3,9	0	0
15 Udredning og forsøg vedrørende byfornyelse	2,7	5,0	4,3	4,3	4,3	4,3
15 Indsats for forebyggelse af børn og unges sociale problemer	0	0	8,0	2,0	2,0	1,0
16 Forebyggelse af astma hos børn	0	1,0	1,0	0	0	0
16 Forskning i almen praksis	6,4	6,5	8,4	8,5	8,1	8,1
16 Pulje til miljømedicinsk forskning	2,3	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
16 Tilskud til MTV- og evalueringsprojekter	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
16 Tilskud til Rigshospitalet til bioteknologisk forskning	5,5	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4
16 Tilskud til styrkelse af den kliniske kræftforskning	0	0	25,0	25,0	0	0
17 Arbejdsfastholdelse m.v.	8,7	5,8	5,8	0	0	0
17 Beskæftigelsespolitisk forsøgs- og udredningsvirksomhed m.v.	7,3	7,8	6,6	7,7	7,7	7,7
17 Det rummelige arbejdsmarked m.v.	6,3	6,1	6,0	6,0	6,0	6,0
17 Driftsudgifter ved aktivering af forsikrede ledige	14,6	14,3	14,0	14,0	14,0	14,0
17 Forskning og forsøg på arbejdsmiljøområdet	20,3	13,1	7,6	7,5	7,5	7,5
17 Nedsæt sygefraværet - stop mobning på arbejdspladser	0	0	4,0	4,0	2,0	0
18 Bypolitiske initiativer	2,3	0	1,0	0,5	0	0
18 Evaluerings-, analyse-, forsknings- og oplysningsvirk.	3,3	2,0	1,4	1,4	1,4	1,4
18 Forsøgs og kvalitetsudvikling	2,7	0	0	0	0	0
18 Nedbrydning af barrierer for beskæftigelse af	5,1	2,0	1,0	1,0	0,5	0

	indvandrere og flygtninge						
18	Rollemodeller og frivillig integrationsindsats	0	0	0,5	0	0	0
18	Styrkelse af integrations- og repatrieringsindsatsen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
18	Tilskud vedrørende indvandrere og flygtninge	2,6	0,5	0,5	0	0	0,5
18	Unge nydanskernes deltagelse i idræts- og foreningslivet	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0
18	Virksomhedsrettede forsøgs- og udviklingsaktiviteter for flygtninge, indvandrere og efterkommere	2,1	1	1,5	1,5	1,0	0
19	Andre programaktiviteter	16,2	10,4	63,1	45,8	45,6	45,3
19	Forskningens Højhastighedsnet	24,1	22,4	22,3	22,3	22,3	22,3
19	Højteknologifonden	0	0	193,1	94,6	94	93,3
19	IT- og Telestyrelsen	0,6	0	0	0	0	0
19	Statslige anlægsforpligtelser	4,5	0	0	0	0	0
19	Tilskud til forskningsinstitutioner	11,4	10,8	10,5	10,2	10,0	9,7
19	Udvikling af kompetence og teknologi m.v.	0	22,5	22,3	22,3	22,3	24,8
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. med tilsagnsordning i forbindelse med andre ungdomsuddannelser	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. med tilsagnsordning i forbindelse med erhvervsrettede ungdomsuddannelser	15,1	8,2	8,1	8,1	8,1	7,9
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. med tilsagnsordning i forbindelse med folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddannelse	1,9	4,4	4,5	4,4	4,4	4,3
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. med tilsagnsordning i forbindelse med grundskolen	2,1	2,0	2,1	2,0	2,0	2,0
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. med tilsagnsordning ifm. gymnasiale uddannelser	7,3	5,1	5,1	5,1	5,1	5,0
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. med tilsagnsordning ifm. tværgående og int. aktiviteter	8,1	5,1	6,1	6,1	6,1	6,0
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. uden tilsagnsordning ifm. andre ungdomsuddannelser	0,5	2,0	1,1	1,1	1,1	1,1
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. uden tilsagnsordning i forbindelse med folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddannelse	25,1	36,8	23,5	30,4	38,5	37,8
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. uden tilsagnsordning i forbindelse med grundskolen	16,3	24,9	12,2	12,8	13,0	12,2
20	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. uden tilsagnsordning ifm. Gymnasiale uddannelser	10,3	12,9	11,7	17,3	16,8	12,0
20	Puljer under EVE	2	26,9	30,8	35,4	40,2	40,1
23	Aktiviteter vedrørende bekæmpelsesmidler	14,3	22,8	14,0	14,0	14,0	14,0
23	Miljømærkeordninger m.v.	6,2	6,0	0	0	0	0
23	Miljøstyrelsen	3,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
23	Produktudvikling af skovbrugsprodukter	5,4	5,4	5,3	5,7	5,7	5,7
23	Skov- og Naturstyrelsen	8,1	5,2	11,3	8,2	7,0	7,0
24	Øvrige forskningstilskud vedrørende fiskerisektoren	9,4	8,8	0	0	0	0
24	Øvrige tilskud vedrørende fiskerisektoren	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2
28	Banedanmark	0	44,7	0	0	0	0
28	Kystbeskyttelse, havne m.v.	2,8	3,8	1,0	2,1	2,7	2,7

28	Luftrafik tjeneste Danmark	5,7	3,4	1,2	0	0	0
28	Luftrafik tjeneste Grønland	3,8	1,2	0,5	0	0	0
28	Trafik	5,2	5,6	5,7	5,7	5,7	5,7
28	Vejsektoropgaver, styring og samordning	14,8	16,1	11,5	11,5	10,5	10,5
I alt		392,6	475,8	639,5	522,3	476,9	455,7

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2004.

Af tabel 9.2 fremgår, at bevillingsprofilen under hovedsektorkategorien andet vil være stigende fra 640 mio. kr. i 2005 til 456 mio. kr. i 2008. Årsagen hertil er bl.a., at der i forbindelse med aftalen om udmøntning af forskningsreserven er blevet iværksat en række mindre programmer samt udvidet aktiviteten i visse eksisterende programmer, herunder er der bl.a. afsat bevillinger til Dansk Dataarkiv, IT-væksthuset i forbindelse med IT-universitetet, planlægning af Galathea 3- ekspeditionen samt en udvidelse af Innovative Universiteter, som har til formål at styrke indsatsen for kommercialisering af forskningsresultater.

10. Datamateriale

Datagrundlaget i ovenstående tidsserier er baseret på to kilder. For 2002 til 2008 stammer tallene fra statens forskningsbudgetsystem, mens tallene for 1995 til 2001 stammer fra "Offentligt forskningsbudget 2003" fra Analyseinstitut for Forskning. Tallene fra den sidstnævnte kilde er i 2003-priser, og er i denne publikation opregnet til 2005-priser.

11. Metodiske overvejelser i relation til opgørelsen af det foreløbige og endelige statslige forskningsbudget

Opgørelsen af det statslige forskningsbudget blev tidligere, *jf. afsnit 10*, varetaget af Analyseinstitut for Forskning. I forbindelse med opgaveovertagelsen har Finansministeriet valgt at opgøre det statslige forskningsbudget med visse metodiske justeringer, *jf. boks 11.1*.

Boks 11.1. Metodiske ændringer i opgørelsesmetoden.

Ændringerne vedrører:

- 1) At det foreløbige statslige forskningsbudget opgøres ud fra ministeriernes egen vurdering af deres forskningsaktiviteter.
- 2) At det forventede provenutab fra 150 pct. fradragsordningen for forskning er medregnet som en statslig udgift i forskningsbudgettet.
- 3) At forbrug af videreført opsparing ikke medregnes.
- 4) At oplysninger vedr. universiteternes bevillinger til kapitalformål i forbindelse med forsknings- og udviklingsarbejde er inkluderet. Til gengæld medregnes ikke længere anlægsbevillinger for områder underlagt SEA-ordningen. SEA-ordningen indebærer, at det er staten frem for institutionerne, der ejer de bygninger, som anvendes af institutionerne. Institutionerne indgår herefter lejekontrakter med og betaler husleje til staten.

I forhold til opgørelsen af det *endelige* statslige forskningsbudget bemærkes det, at de metodiske ændringer har resulteret i, at såvel det *foreløbige* som det *endelige* statslige forskningsbudget opgøres efter de samme principper. Det indebærer, at det er ministerierne *selv*, der angiver, hvilke aktiviteter inden for forskning og udvikling de forventer at have. Tidligere blev det *foreløbige* forskningsbudget estimeret ud fra andelene i forskning og udvikling fra det forgangne års endelige opgørelse samt årets forslag til finanslov.

Bilag 1. Definition af forskning og udvikling

En forsknings- og udviklingskonto er en standardkonto, som indeholder finansiering af forskning og udvikling.

Ifølge OECD defineres forskning og udvikling som arbejde, der er foretaget på et systematisk grundlag for at øge den eksisterende viden, samt udnyttelsen af denne viden til at udtænke nye anvendelsesområder.

Forsknings- og udviklingsbegrebet omfatter forskning inden for teknik, naturvidenskab, sundhed, jordbrugs- og veterinærområdet samt kendskabet til mennesket, kulturen og samfundet. Det betyder, at f.eks. forskning og udvikling i forbindelse med administration, økonomisk planlægning, systemanalyser osv. skal medtages i opgørelserne.

I det følgende gives en række definitioner og eksempler med henblik på at lette afgrænsningen af, hvilke aktiviteter der skal medregnes til forskning og udvikling:

a) Undervisning

Undervisning medregnes ikke, med undtagelse af forskeruddannelse, som er integreret i et forskningsprojekt.

b) Videnskabelig og teknisk information

Videnskabelig og teknisk information medregnes ikke, med undtagelse af information til anvendelse ved forsknings- og udviklingsvirksomhed samt den første rapport af et forskningsresultat fra forsknings- og udviklingsvirksomheden.

c) Almen dataindsamling

Dataindsamling foretaget med henblik på et forsknings- og udviklingsprojekt skal medregnes, mens dataindsamling foretaget med henblik på almene formål ikke skal medregnes.

d) Prøvning og standardisering

Prøvning med henblik på at opfylde nationale standarder, rutinetestning og analyse af materialer, produkter m.v. skal ikke medregnes, medmindre aktiviteten udføres udelukkende eller primært med henblik på et forsknings- og udviklingsprojekt.

e) Projektering

Projektering ved hjælp af eksisterende teknikker skal ikke medregnes, medmindre den udføres som del af en forsknings- og udviklingsvirksomhed.

f) Avanceret lægelig behandling

Rutineundersøgelser og normal anvendelse af speciallægeviden skal ikke medregnes. Avanceret lægelig behandling, f.eks. på universitetshospitaler, kan indeholde forskning og udvikling.

g) Patent- og licensarbejde

Administrativt og juridisk arbejde forbundet med patenter og licenser medtages ikke. Dog medtages patentarbejde, som er direkte tilknyttet et forsknings- og udviklingsprojekt.

h) Udredningsarbejde

Analyse og evaluering af eksisterende programmer samt indsamling og sammenstilling af eksisterende viden medtages ikke.

Af hensyn til afgrænsningen af det udviklingsarbejde, som medregnes til forskning og udvikling over for andre aktiviteter, gengives her definitionerne på grundforskning, anvendt forskning og udviklingsarbejde. Opdelingen anvendes ikke selvstændigt i forskningsbudgettet.

Grundforskning

Virksomhed af original karakter med henblik på at erhverve ny viden og indsigt uden primært sigte på bestemte praktiske mål eller anvendelser.

Anvendt forskning

Virksomhed af original karakter med henblik på at erhverve ny viden og indsigt - først og fremmest med sigte på bestemte praktiske mål og anvendelser.

Udviklingsarbejde

Anvendelse af viden med henblik på at fremstille nye materialer, produkter, processer, metoder, systemer eller tjenester eller at forbedre sådanne som eksisterer.

Afgørende for, om en aktivitet medregnes til forskning og udvikling, er nyhedselementet.

Bilag 2. Forskningsformål

Fordelingen på forskningsformål skal ske ud fra intentionerne hos den centrale bevillingshaver. Hvis et beløb tjener flere formål, må der ske en fordeling af beløbet.

Der anvendes Nordforsks 16-punkts klassifikation. Denne klassifikation benyttes i den danske forskningsstatistik som grundlag for indberetninger til OECD, EU og i nordisk regi. Forskningsformålene fordeles på følgende 16 punkter:

1. Landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri

Forskning og udvikling med henblik på disse aktiviteter, inklusive relevant forskning i forbindelse med kemiske produkter og mekanisering. Forskning og udvikling i forbindelse med forarbejdning af landbrugs- og fiskeriprodukter m.v. medtages ikke, men anføres under formål 2.

2. Minedrift, industri og håndværk, bygge- og anlægsvirksomhed og andre erhverv

Forskning og udvikling, hvis formål er at bidrage til den industrielle udvikling, dvs. finde frem til, udvikle og markedsføre industriprodukter, rationalisere produktionen osv. Desuden medtages forskning og udvikling i relation til udvinding af mineraler, olie og gas, men *ikke* prospektering, der anføres under formål 13. Endvidere forskning og udvikling med relation til handel, bank- og forsikringsvæsen, hotel- og restaurationsdrift osv.

3. Produktion og fordeling af energi

Alle forsknings- og udviklingsaktiviteter med relation til produktion og distribution af alle energiformer, herunder vand. Forskning og udvikling vedrørende fremtidigt energibehov og forskning og udvikling vedrørende energibesparelser og energikilder medtages. Atomenergi indgår, hvorimod forskning og udvikling vedrørende fremdriftsmidler for befordringsmidler og raketter *ikke* indgår, men anføres under formål 4 eller 15.

4. Transport og telekommunikation

Forskning og udvikling med henblik på bedre og mere sikre transportsystemer - bortset fra forskning og udvikling i forbindelse med samlet fysisk planlægning (formål 5). Desuden forskning og udvikling med henblik på telekommunikation. Forskning og udvikling inden for disse områder udført ved hjælp af satellitter medtages under rumforskning (formål 15).

5. Boligforhold og fysisk planlægning

Forskning og udvikling med henblik på en samlet planlægning af by- og landområder, bedre boligforhold og fællesfaciliteter. Forskning og udvikling vedrørende by-, regions- og landsplanlægning samt den overordnede trafikplanlægning indgår således.

6. Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse

Forskning og udvikling vedrørende forureningskilder, årsager til forurening samt virkningerne på miljøet. Forskning og udvikling vedr. luft-, vand-, jord- og støjforurening, fast affald og stråling.

Forskning og udvikling, der gennemføres inden for bestemte sektorer med henblik på nedbringelse eller ophør af den forurening, disse sektorer forårsager, medtages *ikke*, men henføres til de relevante områder (f.eks. landbrug, industri og energi). Forskning og udvikling vedrørende sundhedsmæssige følger af forurening medtages *ikke*, men anføres under formål 7.

7. Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse

Forsknings- og udviklingsprogrammer med henblik på beskyttelse og forbedring af den menneskelige sundhed. Den omfatter forskning og udvikling angående fødevarerhygiejne og ernæring samt forskning og udvikling vedrørende stråling i medicinsk øjemed, biokemisk ingeniørvirksomhed, medicinsk information, rationalisering af behandlingsmetoder samt farmakologi (inklusive medicin og opdræt af forsøgsdyr). Desuden medtages forskning og udvikling vedrørende epidemiologi og narkotikamisbrug.

8. Sociale forhold

Forskning og udvikling vedrørende sociale relationer, familiespørgsmål, offentlig forsorg, sociale sikringsordninger, revalidering, ligestilling osv.

9. Kultur, massemedier og fritid

Forskning og udvikling i forbindelse med forskellige kulturelle aktiviteter. Desuden forskning og udvikling vedrørende massemedier (TV, radio, dags- og ugepressen osv.) samt fritidsaktiviteter som sport, hobby og rekreation.

10. Uddannelsesforhold

Forskning og udvikling vedrørende undervisning og uddannelse.

11. Arbejdsbetingelser

Forskning og udvikling vedrørende arbejdssygdomme og arbejdsmiljø.

12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning

Forskning og udvikling vedrørende økonomisk politik, konjunkturvurderinger, arbejdsmarkeds- og beskæftigelsesproblemer samt regionaludvikling. Desuden forskning og udvikling med henblik på varekvalitet, -prøvning og -kontrol samt andre forbrugerspørgsmål.

Endvidere forskning og udvikling med direkte tilknytning til og betydning for den offentlige forvaltning, men som ikke umiddelbart kan henføres til nogen af de forrige grupper, f.eks. almen statistik, politi og retsvæsen, freds- og konfliktforskning.

Desuden forskning og udvikling vedrørende organiseringen af den offentlige virksomhed, herunder rationaliseringsforanstaltninger.

13. Udforskning og udnyttelse af jorden og atmosfæren

Forskning og udvikling vedrørende naturressourcer inklusiv geologiske undersøgelser vedrørende mineraler, olie, gas osv., hvorimod forskning og udvikling vedrørende jordbrugs- og fiskerispørgsmål samt forurening *ikke* medtages, men anføres under henholdsvis formål 1 og 6. Meteorologi medtages, bortset fra forskning og udvikling udført ved hjælp af satellitter, der anføres under rumforskning (formål 15).

14. Almen videnskabelig udvikling

Forskning og udvikling, der primært er iværksat for at skaffe sig dybere indsigt inden for et bestemt fagområde, men ikke umiddelbart har betydning for nogle af de øvrige samfundsaktiviteter. Det vil hovedsageligt dreje sig om grundforskning, der alene er iværksat med videnskabeligt formål for øje. Al forskning og udvikling ved universiteter og højere læreanstalter finansieret via ordinære driftsbevillinger medtages her. Forskning og udvikling i denne gruppe søges fordelt efter forskningsfelt, således at der bliver følgende undergrupper:

14.1. naturvidenskab

14.2. teknisk videnskab

14.3. sundhedsvidenskab

14.4. jordbrugs- og veterinærvidenskab

14.5. samfundsvidenskab

14.6. humanistisk videnskab

14.7. forskning og udvikling, som ikke kan fordeles på 14.1 - 14.6.

15. Rumforskning

Al civil forskning og udvikling med relation til rumfart og rumteknologi osv.

16. Forsvar

Forsknings- og udviklingsaktiviteter, der er iværksat af militære grunde uanset indhold og eventuelle sekundære civile anvendelser. Atom- og rumforskning med et militært sigte medregnes.